

SLOVENSKI GOSPODAR

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 24 K, pol leta 12 K in za četrt leta 6 K. — Naročnina izven Jugoslavije 32 K. — Naročnina se pošilja na Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopošilja do odpovedi. — Udje „Katoliškega tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo, če obsegajo 4 strani 40 vin., na 8 straneh 60 vin. — Uredništvo: Koroška cesta šte. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo: Koroška cesta šte. 5, sprejema naročnino, inserate in reklamacije. Za inserate se plačuje od enostopne pettivrste za enkrat K 180. Za večkratne oglase primeren popust. V oddelku „Mala naznanila“ stane beseda 50 vin. — Inserati se sprejemajo do torka opoldne. Nezaprte reklamacije so poštnine proste.

Za volilno pravico kmetiskih žensk.

Poslanec dr. Hohnjec je v imenu Kmetске zveze pretekli teden poslal ministrskemu predsedniku Davidoviču in ministru notranjih zadev Pribičeviču ta-le protest:

Po vesteh, ki jih je te dni časopisje razširilo v javnost je ministrski svet končno odobril volilni red za občinske volitve v Sloveniji, kateri med drugimi modernemu mišljenju nasprotujočimi določili tudi vsebuje izključitev ogromne večine slovenskega ženstva od volilne pravice. Volilna pravica se je namreč razširila, kakor se poroča, na strokovne delavke in druge nastavljenke v trgovskih in industrijskih podjetjih, ne pa tudi ne kmetске ženske.

To naj bi torej bilo plačilo za razumno in požrtvovalno gospodarsko delo, katero so kmetске žene in mladenke med in po vojni izvrševale ter ga še vedno vršijo v prid občini, deželi in državi? To naj bi bila nagrada za tisto vneto, s katero so žene in dekleta po vseh krajih širom naše domovine širile ju-

goslovansko idejo, in z vztrajno agitacijo delovale za njeno uresničenje?

Naša kmetška politična organizacija se ne more misliti, da bi država ali boljše rečeno vlada, ki ima sedaj državo v svojih rokah, s tako grdo nevarno-ležnostjo plačevala pridnost, razumnost, skrbljivost, požrtvovalnost, delo-redo in rodoljubje slovenskih žensk na deželi. Naša politična organizacija zahteva pravičnost in enakopravnost za vse sloje in stanove in za oba spola in ne bo nikdar pritrdila volilnemu redu, ki bi na škodo kmetškemu stanu tako sramotno bil v obraz demokratizmu in njegovim temeljnim zahtevam; kakor občinski volilni red sedanje demokratsko-socialnodemokratske vlade.

Slovenska Kmetška zveza za Stajersko odločno ugovarja zoper vsako omejevanje ženske volilne pravice in zoper vsako politično oškodovanje kmetiskih interesov ter zahteva za vse državljane obeh spolov splošno, tajno, direktno in enako volilno pravico v smislu pravega demokratizma.

menovati v svobodni državi! Ker se naši liberalci in socialisti bojijo, naše kmetško ženstvo bi volilo krščanske može, bi nastopilo s svojimi glasovnicami za kandidate Kmetске zveze, so se zbalii te ženske volilne vojske, pa so jim kratkoma odrekli volilno pravico.

To krivično in strankarsko zagrizeno postopanje nadliberalca dr. Zerjava in njegovih beograjskih sodrugov je nesramno in brezobzirno strankarstvo liberalno-socialistična bojazljivost in navadna lumparija.

Iz dejstva, da so dobile od liberalcev in socialistov volilno pravico le liberalke in socialiste, pač lahko uvidijo naše žene in dekleta po deželi, da jim ni pričakovati prijateljstva — še manj pa pravice od strani liberalcev in socialistov, ki znajo polniti le svoje strankarske malhe in bisage. Pa tudi liberalni bratci — samostojni niso doslej nikjer in niti enkrat povzdignili glasa za splošno žensko volilno pravico kmetiskih žen in deklet. Samostojna je torej lepa prijateljica kmetiskih žen in deklet po vzgledu svojih duševnih voditeljev — liberalcev!

Edina Kmetška zveza, njeni voditelji in govorniki so stavili povsod zahtevo: Našemu kmetškemu ženstvu zaslužen splošno volilno pravico. Dr. Korošec se je obrnil, dne 12. t. m. na našega ministrskega predsednika Davidoviča in notranjega ministra Pribičeviča z izjavo in zahtevo: „Izključitev kmetiskih žen od volilne pravice znači za slovensko ženstvo žalitev. Slovenske kmetске žene z ozirom na svojo socialno in gospodarsko važnost in z ozirom na svojo visoko kulturo zahtevajo svojo ravnopravnost z ženami ostalih slojev!“

Kmetске žene in dekleta, liberalci, samostojni in socialisti so vaši politični sovražniki, ker vam hočejo krattiti in vas prikrajšati za prebridko zastuženo volilno pravico. Kmetška zveza se je edino borila in bo zastavila še v zadnjih odločilnih trenutkih vse svoje moči, da pribori kmetškemu ženstvu volilno pravico. Kmetška zveza je edina prijateljica našega vrliga ženstva na deželi. Kmetске žene in dekleta, v boj za zmago braniteljice vašega prava — za Kmetško zvezo pri občinskih in državno zbornskih vo-

Kmetško ženstvo — njegovi nasprotniki in njegov edini prijatelj.

Takoj, ko je objela trobarski nam narod samostojna Jugoslavija, ste stavili Slovenska ljudska str. in Kmetška zveza na vseh svojih zborovanjih odločno zahtevo: V Jugoslaviji se mora uvesti splošna volilna pravica, osobito se za naše kmetško, pošteno in krščansko ženstvo, ki je v vojni največ potrpečo, največ žrtvovalo in v onih za glavo nevarnih avstrijskih časih največ storilo za poglobitev jugoslovanske deklaracije med ljudstvom po deželi!

Prišla je Jugoslavija in z njo tudi kmalu na vladino površje največji nasprotniki splošne enakopravnosti ženstva pri volitvah — liberalci in socialisti. Ker je pa bil klic po ženski volilni pravici le prisilen in je udarjal na vladina ušesa od vseh strani

Jugoslavije, so napeljali liberalci in socialni demokraci valove zahteve ženske volilne pravice na svoj liberalno-socialistični mlin. Kakor je razvidno iz najnovejšega občinskega volilnega reda za Slovenijo, so dobile volilno pravico le liberalne mestne in tržke-gospodične ter delavke po tovarnah in uslužbenke po trgovinah, ki so po večini socialdemokratskega kopita. V obleko ženske volilne pravice so oblekli liberalno-socialistični vladar v Ljubljani in njegovi bratje v Beogradu le liberalno in socialdemokratsko ženstvo. Naše krščansko misleče, čuteče in živeče kmetске žene in dekleta pa ne bodo smele voliti, kakor bi bile manj vredne, nego gosposke gospice in fabriške delavke. Ali ni to krivica, katera bi se ne smela niti i-

LISTER.

Januš Golec.

Pred peklenskimi vrati.

Mislite, da so me doma kaj vprašali: Hočeš li študirati? Kaj še! Zvedel sem še le dokaj pozneje, da so nasvetovali že davno rajna stara mati očetu: Fant mora z doma kam drugam v hribu sv. Miklavža, kjer se bo čisto izpridil med sedlarskimi stepuhi.

Pri naši hiši pa je bil vedno babičen nasvet — sveti ukaz. Komaj sem dopolnil 8 let, so me natožili očče na lojterce, peljala sva se skoz v Celje, da bi postal enkrat gospod in ne — sedlarski stepuh.

Huda, bridka in solzno grenka je bila ločitev osemletnega otroka od sicer samotnega doma in matere. Sta mi bila mesto in železnica nekaj čisto novega; a ne uteha za ostavljeni dom in ljubljeno mater. Dolgo, dolgo sem zaviral neusuhljivi vrelček otroških solz, predno sem se enkrat obrisal pošteno objokane oči in začel za kmetškega otroka novo življenje v mestu — šolanje za gospoda na hribu sv. Miklavža, kjer sem stanoval s svojim starejšim sestričem pri staki kavo ohromelem babetu.

Ta hrib sv. Miklavža je objemal v onih časih, ko sem mu tekal jaz po njegovem hribu neko posebnost, kar se tče biš in njenih tedanjih prebivalcev. Kočure in bajte na tem hribu, ki so jih že pa davno zamenjali in nadomestili z novimi stavbami, so bile za mojega likanja v srednji šoli vse starodavne lese-ne, razdrapane, umazano zakajene in že v starostnem razsulu. Bivali so v njih sami staro bolehave in krehavi ljudje, po največ sključene starke, ki so se pripravljale pod pastirskim vodstvom očetov kapucinov na prestop praga večnosti. Toliko se še spominjam, da je bilo teh sključeno bogomolnih stark dokaj po onih bajtah in dilah na hribu sv. Miklavža. Jaz sem se bal ne — plašil teh babur, ker so vedno tako

jokavo govorile, ko so stopale navkreber proti kapucinom, štorkljajoč s palicami, na katere so se opirale pri hoji.

Edina mogočno lepa s'avba na hribu sv. Miklavža je bila za mojih študentovskih časov takozvani „Kapeinerhst“. Pretivala je v njem gospoda nemške govornice.

Odkrito priznano: s svojimi sosedi na hribu sv. Miklavža nisem bil nič kaj zadovoljen. Bili so vse prestari in preretni za otroka, ki je moral od ljubljene doma iz bojazni starišev, da bi se jim otrok ne izpridil med domačimi otročaji. Baš ni trpeo dolgo, pa sem štrbunknil tudi kot celjski študentek v tolmun vseh otroških, stepuških fantalinov, ki so si steli v dom in stan desni breg Savinje. Ko tuje iz dežele, ki je bil skrajja dokaj neroden v pretepačem pobalinstvu, so mi nagajali, me napadali, mi metali kamenje in me podili, dokler nisem stal na zame pravomočno ščitnih tleh hriba sv. Miklavža. To vezbanje otroškega rekruata iz dežele v vseh spreprostih predmetne fantalinske nagajivosti tudi pri meni ni trpeo dolgo. Ne da bi se hvalisal, pa je tičalo v meni že prav od rojstva dokaj talentov za pretep. Te moje prikrite in nevzbujene zmožnosti so mi otroško mladostni sovražniki vzbudili in jih razdražili, da sem bil v kratkem na hribu sv. Miklavža večji pretepač, nagijev in nepridiprav kot kedaj doma med sedlarskimi stepuhi, iz katerih sredine sem moral pod pretevo, da se ne bi izpridil in nebi bil nikdar za gospoda. Kot otroški junak hriba sv. Miklavža se nisem oboroževal liki Goljat z mečem in sulico, ampak bolj po muštru mladostnega Davida z dolgini in vitkim ravnalom. To leseno orožje sem znal s'kati tako urno in uspešno, da me ni rad srečal nobeden meč na sprotnikov sam brez varnostne družbe ali starostnega spromstva. Pa tudi jaz sem se moral skrivati na pohodih v in iz šole po samotnih stezah, ki so vodile do mojega stana, sicer bi mi bila moja koža že izza onih otroških dni še bolj ustrojena od udarecev in sunkov kot sicer. Skrival sem se pred gručami nasprotnikov, napadal in maščeval sem se le nad posamezniki. Do kacega sklepa pravega miru med nami fan-

talini sploh ni prišlo, živeli smo v vedni vojni; jaz pa še v osamljenem prognanstvu na hribu sv. Miklavža, kjer so me plašile krehljave starke, njih počasno starostno drsanje po hribu in vedno jokajoči glas pomešan z dolgimi izdihii, ki so pomenjevali bogzna kaj...

Ni tokrat moj namen, da bi predočil bralcem celo sliko mojega otroškega bivanja in pohajkovanja po hribu sv. Miklavža, ampak dotaknil bi se rad s par stavki onega za me še danes čudnega doživljaja, ki sem ga tudi zgoraj naslovil „Pred peklenskimi vrati.“

Za boljše umevanje in pravi presodek teh tukaj opisanih „peklenskih vrat“ še moram omeniti dve posebnosti, s katerimi sem se sestal kot otrok na hribu sv. Miklavža.

Edino odraslo žensko bitje, katerega so nisem bal in ne ogibal na Miklavževem hribu, bila je pod tem imenom vsem znana mesarjeva teta. Bila vam je to orjaško velika, na širokost obsežna ženska, vedno zabuhlo rdečega obraza. Stanovala je dalje od mene v zidani hiši. Njen mož je imel mesnico v mestu. Teta je pobirala in zapisovala v mesnici denar, hodila je vsaki dan po večkrat s hriba v mesto. Stopala je vsaki dan po večkrat postala, se podprla z mesarsko samozaves jo z obema rokama v bok in se pritajeno smehljala sama zase in brez vsacega vidnega vzroka.

Babure na šmiklavškem hribu, slišal sem večkrat na lastna ušesa, so javno govorile: mesarjeva teta so pijanka, vlečejo prav vsaki dan enega okroglega iz mesta na hrib, radi tega pa stopicajo tako počasno oprezno, smeje se sami zase v tajnostno radostnem pogovoru z vinskimi duhovi. Jaz kot otrok pač nisem mogel nekoliko soditi o tetini treznosti ali vinski bratorščini, ker zapotekala se ni, vedno smehljajoči obraz pa mi ni bil dokaz: mesarjeva teta bi se vdinjali pijanosti.

Nitvah! Če žo ne prej, pa po zmagi Kmetjske zveze v občinah in v prihodnjem parlamentu bodo naši kršćansko zavedni poslanci izvojevali našemu kmetjske-

mu ženstvu volilno pravico, katero jim v nebo vpijoče krivično odrekajo sedanji vladarji — liberalci in socialni demokrati.

Papež za razporoko?

Pred nekaj dnevi so prinesli slovenski liberalni listi z veliko slastjo novico, češ, da bo papež dovolil ločenim zakonskim, da se poroče z drugo osebo. „Dokumentacija“ se že hinavsko zaganja v papeža in pravi, da bo papež dovolil to zaradi tega, ker se boji, da izgubi v nekaterih državah preveč vernikov, ki so izstopili iz katoliške cerkve samo za to, da se lahko v drugi poroče.

Ali je to mogoče? Ali je mogoče, da bi cerkev dovolila razporoko in zopetno ženitev ločencev, dočim drugi zakonski še živi? Cerkev kaj takega ne more dovoliti in skozi 1900 let tudi nikdar dovolila ni. Politčni list sicer nima naloge, da bi ljudi učil verske resnice, toda da se sami prepričate, kako neverni in nevedni so liberalci v verskih rečeh, pogledajte v srednji katekizem, vprašanje 637: „Ali se zakon more razvezati? Zakon se ne more razvezati drugače, kakor s smrtjo enega izmed zakonskih.“ Seveda pristavlja katekizem, da „more cerkvena gosposka iz važnih vzrokov dovoliti, da zakonska živita ločena drug od drugega; nikdar pa ne sme in ne more cerkev dovoliti, da bi se taka ločena na drugo stran poročila pred smrtjo enega izmed njiju! Neločljivost in nerazdružljivost zakona ni uvedla cerkev, ampak je določil njen Ustanovnik, Kristus: „Vsak, kateri se loči od svoje žene in vzame drugo, prešuštuje, in kateri vzame ločeno od moža, prešuštuje!“ Ta določba ostane v veljavi do sodnega dne in noben papež je ne more spremeniti!

In je tudi še noben papež ni! Papež Klement VII. je raje dopustil, da je cela Angleška odpadla od Cerkve, kakor da bi bil dovolil razporoko! Angleški kralj Henrik VIII. se je leta 1509 poročil s Katarino in imel z njo pet otrok. Leta 1526 pa se je hotel kralj ločiti od nje in se poročiti z dvorno damo Ano Boleyn, s katero je že več let živel v prešuštvu. Zahteval je od papeža Klementa VII., da razveljavi njegov zakon s prvo ženo. Delal je obljube in skušal podkupovati. Toda zaman! Nazadnje je grozil, če mu papež ne dovoli razporoko, da odpade od cerkve ter odtrga od nje svoje podanike in kneze. Ko mu papež razporoko ni dovolil, je kralj svojo grožnjo leta 1531 res izvršil: odpadel je od rimske cerkve in proglasil sebe za papeža, poglavarja angleške cerkve. Papeža Klementa VII. je odpad neizmerno bolel. Toda razporoko ni dovolil! — In zdaj, ko je krščanska misel in udanost katoličanov do sv. Cerkve mogočna, kakor že davno ne: zdaj naj bi papež dovolil razporoko? Kdor kaj takega trdi, je ali neveden ali pa hudoben, ali pa oboje!

Dr. Korošec za versko svobodo.

Bosanska vlada je potom naredbe prepovedala srednješolskim dijakom vstopiti v Marijine družbe in je ukazala, da se vse dijaške Marijine družbe razpušćijo in da dijaki niso več dolžni iti k sv. maši, niti prejemati sv. zakramentov. Dr. Korošec in St. Banič sta v imenu Jugoslovanskega kluba stavila na ministra prosvete in ministra vere to-le vprašanje:

Gospod minister! Dne 17. januarja t. l. je pokrajinska vlada za Bosno in Hercegovino v Sarajevu izdala naredbo, s katero se razpušćajo dijaške Mari-

jine Kongregacije in se zabranjuje dijakom vstopiti v taka društva.

Ta prepoved čisto verskih drušćev težko žali najsvetejšo pravico osebne svobode, nosi na sebi značaj odkritega sovraštva proti veri in Cerkvi in more roditi težke posledice, ki bodo pogubonosne za našo mlado državo.

Poleg vsega tega dela edijožen utis tudi dejstvo, da je to naredbo izdal uradnik pravoslavne vere. Slišimo tudi, da se z gornjo odredbo uklinjujejo

Kadar se je vraćal snopsar Tinćek iz žganjarne na hrib, nahirul je vsacega katerega je srećal. Nam paglavcem pa je navijal ušesa brez vsacega vzroka, samo, če je le ujel in zagrabil kacega. Bal in ogibal sem se ga jaz, ker sem večkrat med solzami in krikom okušal njegovo pest, bali so se ga pa tudi moji sprotniki. Najveća pokora pa je bil Tinćek za svoji stari sestanovalki. Vsikdar, kadar je med kletvijo pripolovratil domov, se je ćul iz sosedne koćure kreg, vpije, trušć in pretep, ki je konćal s pobegom obeh stark. Ko ste utekli ubogi starki vsaka po svoji stezi, je razbijal in robantil Tinćek sam po bajti, dokler ga ni premagal zaspanec vsled jeze in pijanosti. iz treznjen in prespan je Tina zopet delal, starki ste se vrnili v koćuro, zavlada je mir na hribu sv. Miklavža.

Z ysakim je bil Tinćek osoren, ali pa sploh ni ogovarjal nikogar, le z mesarjevo teto sta kramljala preko plota vselej prijazno ter ljubeznjivo. Sentmiklavćanke so govorile ter raznašale, da mu plaća eta večkrat kak frakel za njegovo pijansko grlo, radi tega je z njo prijazen, ker sta si brat in sestra v objemu žganega alkohola. Se celo mene je pustil pri miru, kadar sem stopal ob tetini roki, tedaj sem mu tudi slobodno pogledal v njegov surovi, pijansko zabrauhli obraz in njegove krvavo obrobļene oći.

Vem, da razun mesarjeve tete ni, maral nikdo za pijanega šaferja Tinćeka, ki je bil v pijanosti surov pretepać, ki se je zaletaval v vsacega, ki je bil treznejši in slabejši od njega.

Naenkrat pa je pijanec Tinćek nekam izginil, nisem ga videl in nisem ga več slišal razsajati, kleti in robaniti krog Kapeinerhafa. Vsi Sentmiklavćani smo se oddahnili po skrivnostnem izginu surovine Tinćeka. Na hribu sv. Miklavža sta zakrilatila mir in zastopnost brez krika in pretepa med sosedí. Le mi paglavci smo se ravsali ob vznožju hriba, pa brez strahu, da plane po nas odkod iz zasede bognasvaruj pijani Tinćek in nas razpodi iz odloćilne bitke brez ozira, kdo je napadalec ali napadeneec.

Pać nisem verjel govoricam babur, katerih sem se plašil. Mesarjeva teta je bila v mojih oćeh pošteno dobra ženska, katere se nisem bal, ki me je večkrat peljala za roko in mi podarila neštetokrat groš. Groš, to je bil v onih ćasih za otroka celo premoženje. Groš pa sem prejel od smehljajoće se mesarjeve tete vsikdar, kadar sva šla skupaj od kapucinskoga mosta na hrib sv. Miklavža prav do tetinih večuñih vrat, kjer mi je stisnila v nagrado za spremstvo groš. Prosila me je velikokrat, da sem jo spremljal do doma, kadar se je vraćala iz mesta po dnevnu. Med potjo nisva sploh nič govorila, ali pa malo, ker teta me je le držala za roko in se smehljala sama zase. Z mesarjevo teto sva bila toraj prijateljca, jaz bi jo bil spremljal tudi brez groša vsaki dan do doma, da bi mi bila rekla. Najunega prijateljstva nama ni zadržal ali kršil nikdo, vsaj jaz tega nisem opazil nikdar. Toliko mi je znanega od mesarjeve tete, toliko se spominjam še danes s hvalećnostjo na že davno rajno teto, ki me je vodila tolikokrat po materinsko za roko in mi podarjala za otroško spremstvo groš.

Druga posebnost šentmiklavškega hriba, katerega sem se pa bal in izogibal kot samega ta rogatega bognasvaruj, je bil moj sosed, šafer Tinćek.

Sem že omenil ono v mojih ćasih edino lepo in veliko hišo na našem hribu imenovano „Kapeinerhof“. Krog tega Kapeinerhafa je bilo precej veliko posestvo, katerega je oskrboval šafer Tinćek. Bival je Tinćek v razklopotani koćuri, ki je ćepala na ravni dober streljaj navzgor od Kapeinerhafa. Družbo sta delali Tinćeku v bajti dve starikavi baburi, katerih imen nisem ćul nikdar, zatorej jih tudi ne morem zaupati javnosti.

Pa ta Tinćek je bil po svoji rasti preklasto dolga surovina v dobesednem pomenu. Bil je grd snopsar, ki se je nahival in vpijanjal z žgano pijaćo po cele dneve in noći. O Tinćekovi pijanosti pa niso govorile samo šentmiklavške babure, ampak spoznal in obćutil sem jo premnogokrat tudi jaz kot otrok.

za dijaške duhovne vaje in dolžnost obiskovati sveto mašo, ćprav je edinole pristojna cerkvena oblast kompetentna, da o tem odloća.

Prosimo gospoda ministra, da resno vzamete to vprašanje v pretres in nam odgovorite:

1. Ste li voljni, ukreniti vse potrebno, da se tu zgoraj navedene naredbe razveljavijo?

2. Ste li voljni pozvati na odgovor avtorje teh vznemirljivih, izzivajoćih in reakcionarnih naredb?

3. Kake garancije ste pripravljani dati, da se podobni pojavi že v naprej onemogojijo?

Prosimo na vprašanje pismen odgovor. Izvolite, gospod minister, sprejeti izraz našega odloćnega spoštovanja. Beograd, dne 4. februarja 1920. — Dr. Anton Korošec, ministrski podpredsednik na razpoloženju; Stanko Banić, narodni poslanec.

Bosanska vlada je res ukinila svojo naredbo in ostalo je pri starem.

Kmetovalćevi zvesti pomoćniki.

Neizmerna je škoda, ki jo napravijo kmetu leto za letom razni zajedavci z objedavanjem kulturnih rastlin. Uspešna omejitev te škode bi bila nemogoća in kmetovalec bi moral podleć svojim vsakojakim škodljivcem, da nima v vrstah živalstva samega veliko zvestih pomoćnikov, katerih premnogokrat niti ne pozna in ki mu vendar pomagajo zatirati škodljivo svojat. Če jih pa sicer pozna po imenu in zunanosti, ne pozna jih po njih dejanju in nagonu ter ima manjškaterega koristneža za škodljivca.

Krt.

Nić kaj redkega ni videti kakega nerazsodne za ko ćaka na travniku z motiko v rokah na krta, da bi mu izpihnil življenje, ker mu ta narovlje krtnje, češ, da je vsled tega težje kositi. Ko bi vsak, ki se trudi ubiti krta, se vsaj potrudil mu razparati še trebuh, da bi videl želodćevo vsebino, sigurno se ne bi nikdar več lotil tako nepremišljene morije. Niti trohice sledu od kake rastline ni najti v krtoevem želodcu, ampak samo razne žužke, katerih pohrusta krt sila veliko, ker je zelo požrešen. On je zelo koristna žival in če je že kje tuintam, recimo, n. pr. na vrtu vsled rovanja nadležen, ga se zatogavoljo ni treba ubiti, ker ga je mogoće prepoćiti tudi na drug način. V petrolej ali katran namoćene cunjce, vtaknjene v njegove rove, ga prepoće sigurno, ker mu je ta duñ zopern.

Hršica, netopir in jež.

Še manj poznajo in vedo ceniti na kmetih hršico ali malo revko, po nekod piemuš imenovano. Zamenjujejo jo s poljsko mišjo, ćravno se od nje po rujavkasti daki in dolgem spicistem rilćku nedvomno razlikuje. Streže se ji po življenju, ćetudi pomaga ona zatirati razno golazen. In enako se godí netopirjem, ki ne store nikomur nič žalega; pać pa po svoje noć za noćo na milijone škodljivca mŗćesa. Eđini jež je bolj srećen. Njega se vendar pardonira, saj ima celo ćast v mnogih hišah loćiti šćurke in drugo slićno nadlego.

Lisica, podlasica.

Pa tudi lisice, podlasice, kune in druge enake zveri niso kmetovalcu vedno tako škodljive, kakor so razvpite. Seve, če se razmnože tako, kakor so se tekom svetovne vojne, ker so imeli njih zasledovalci drugi posel, tedaj postanejo precej nadležne in pravi strah mnogi kurji družini. Vendar jim pade v zobe i

O Tinćekovem nenadnem izginu ni znal sporoćiti nikdo kaj gotovega. Govorili in ugibalo se je marsikaj, pa prave resnice ni znal nikdo, še Tinćekova prijateljica, mesarjeva teta ne, katero sem tudi vprašal, kam bi se bil pogreznil strah vseh pagavcev — preklasti šafer Tinćek.

Pohujšanje, katerega je uganjaj na hribu svetoga Miklavža pijanec Tinćek se je pozabilo nekaj tednov, ko ni nikdo več videl in ne slišal pretepaća in rogovileža.

Minula sta celo leto in dan. Na Kapeinerhofu se je pojavil kot strela iz jasnega šafer Tinćek. Lotil se je dela, kosil je seno ob plotu, ko je prišla mimo mesarjeva teta. Pozdravila sta se, si segla na dolgo in prijazno v roke, teta se je zakrohotala na ves glas, še stresla enkrat Tinćeku roko in ga vprašala: „Tinćek, Tinćek, kje pa si se klatil celo leto?“ Tinćek si je obrisal potno ćelo in se odrezal prav na kratko: „Celo kalendro so mi prisodili, ker sem pretepal Slovence.“ Toliko sem slišal in razumel: Tinćeka so vtaknili pod kljuć, ker je bil udeležen pri onem navalu celjskih nemšćutarjev na sokolske izlotnike, ki so obiskali iz Češke prijazno Celje.

Teta in Tinćek sta se še rokovala dolgo v prijateljskem razgovoru, dokler se ni okrenila teta na odhod z vprašanjem: „Tinćek, kedaj se pa vidiva zopet?“

Tinćek je odgovoril ćrnogledo in rezko: „Oh, mesarica, če se ne srećava poprej, gotovo pa pred peklenjskimi vrati!“

Teta je stopila navzdol, Tinćek je nabrusil koso in kosil, meni je pa donelo po ušasih: Ce se ne srećava poprej, gotovo pa pred peklenjskimi vrati! Tinćek ni niti slutil, koliko groze, strahu in razmišļevanja je nagnal v otroško dušo, ko je izblebetal ono srećanje tete in njega pred samimi peklenjskimi vrati. Nisem razumel, še manj pa sem mogel verjeti ono strašno srećanje blago smehljajoće se tete s pijanim pretepaćem pred peklenjskimi vrati!

Konec prihodnj.

mного poljskih miši, podgan, voluharjev (krtic), divjih kuncev in zajcev ter drugih glodalcev in ti vsi so vendar neprijetni gosti kmeta. Ni pa lepa njihova navada, da hodijo tuintam po plačilo za svoj trud na kmetijska dvorišča, sicer nosijo v takem slučaju svojo kožo na prodaj, ki je v zimskem času tudi nekaj vredna. Pa niti posestniku lova niso te zveri — če jih ni seve preveč — tako škodljive, kakor bi bilo misliti na prvi hip. Saj mu takorekoč celo pomagajo ohranjati razno divjačino, kajti v prvi vrsti jim itak pade v plen bolehava, poginu podvržena divjačina. A zdravniki so, sicer radikalni. Njih lek obvaruje divjačino pred razno kugo in nalezljivimi boleznimi, ki bi, ako bi se razširile, še vse drugače razredčile vrste divjačine, kakor store to lisice, podlasice in enake zveri. Lovei bodo sicer zmajali z glavo — pa je itak tako.

Pa četudi polve lisice, podlasice in kune mnogo zajčkov, voluharjev, poljskih miši in morda drugih škodljivcev, jim nočem peti slavo in povdarjam, da ne zaslužijo ravno izrečnega varstva od strani kmetovalcev, posebno ne, ker zasledujejo tudi neizmerno koristne ptice pevke, ter naredbe s tem veliko škode, ki prevaguje njih korist.

Ptice.

Ni dvoma, da ima kmetovalec ravno med vrstami ptic največ najzvestejših pomočnikov v boju proti raznim škodljivcem. Male ptičice, kakor so to: pevci, plezalci i. dr., mu pomagajo pokončavati škodljivi mrčes; večje pa, kakor n. pr. mišarji, pustolovke ali mokosevke, sove in čuki love miši, voluharje, podgane in druge enake nepridiprave.

Kjerkoli ljudje ne vpoštevajo to koristno delo ptic in nerazumno zasledujejo ptice brez razločka, se to sigurno mašuje nad njihovimi kulturnimi rastlinami. Tam se množi vsakojaka škodljiva golazen vedno bolj in bolj, ki zmanjšuje sad vsakdanjega truda.

Koliko milijonov in milijonov drobnih ptic-se-livk je padlo in še bode padlo v žrelo italijanskih lahomnežev, ki naredbe na ta način nam in sebi neizmerne škode.

Dolgo je bilo treba kazati merodajnim krogom na ta nedostatek kulture naših južnih sosedov, da so dobili tudi Italijani v novejšem času zakon za varstvo ptic; ali predno se njega dobra misel vkorenini med tamošnjim ljudstvom, bo preteklo še sigurno veliko let, posebno sedaj, ko je ljudstvo med svetovno vojno še bolj posurovelo.

Nikdo ne more trditi, da bi bilo naše ljudstvo pohlepno za mesom malih ptic in ni postalo niti v vojni, ko je bilo glada dovolj; ptičji lov je pri nas, hvala Bogu, nekaj nepoznanega, pa vendar je opaziti tudi med nami pojemanje števila teh zvestih čuvajev naših kulturnih rastlin. Veliko se jih pogubi za časa selitve v južne kraje, veliko pri povratku, mnogo jih uniči slabe vreme, še več jih pokončajo mačke, kune, podlasice, ptice roparice ter drugi grabežljivci; pa tako je bilo tudi nekdanj, ko še ni bilo opaziti zmanjšanja števila koristnih ptic. Ali sedanje splošno kulturno napredovanje vzhajajo tudi naše mile krilatec in jim jemlje vedno bolj in bolj prilike neovirano gnezdit, valiti in odgajati svoje mladiče. Močvirna, nepristopna tla, staro, duplasto drevje, razno grmičevje in enaka varna zavetišča naših ptic, vse

to zgineva dan za dnem, ker je ljudstvo primorano v boju za obstanek obračati v prid vsaki pedeni naše zemlje.

Vendar bodi najtopleje priporočano vsakemu kmetovalcu, naj ne trebi brez potrebe grmičevja in naj, kjerkoli razmere dopuščajo, skuša ohraniti v prirodi se nahajajoča, za gnezdenje priročna zavetišča. Kjer jih pa ni, naj jih ustvarja, da tako privabi k sebi svoje zveste pomočnice in čuvaje svojih livad, poljan in sadnih vrtov. V zimskem času pa se naj spomni neprecenljivih zaslug, ki so mu jih izkazale čez poletje ter jim naj povrača s primerno hrano, da jih obvaruje gladi in pogina. Hvaležno mu bodo v prihodnje obilno plačale njegov majhni trud s pokončevanjem razne golazni.

Čim več ptic privabimo v naše sadovnjake — tem manj je treba rabiti raznih tovarniških pripravov za pokončevanje škodljivega mrčesa. Ptice so v tem oziru nedosegljive; zatorej čuvajmo in negujmo ptice-pevke.

Golazen.

Pa ne samo v vrstah sesavcev in ptic ima kmetovalec svoje pomočnike, ampak ima jih še tudi med nižjimi bitji in sicer med bitji, ki so človeku dostikrat ogabna vsled svoje zunanosti.

Razborit kmetovalec ve, da gre razna škodljiva zalega v slast tudi kuščarju, martinčku, slepiču, belouški, močeradu, žabam, krastači itd. Nikakor torej ne gre uničevati te koristne živalce. Komur se gabi-jo, naj se jim izogne.

Zuželke.

Se manj znani in premalo uvaževani pomočniki kmeta so pa oni iz vrst žuželk. Nebroj je raznih žuželk, ki nam škodujejo, je jih pa tudi lepo število, ki so koristne, ker nam pomagajo zatirati škodljivi mrčes. Vsaki pozna raznovrstne polonice ali božje kravice, kakor so: sedmopikčaste, dvopikčaste in dvopasaste. Ti hroščki, posebno pa njih ličinke, se hranijo z različnimi listnimi ušicami in pršicami. Posebno požrešne so ličinke. Ena sama pokonča več stotin listnih ušic na dan. Enako hasnovita, kakor božji volek, je vsem znana kresnica, istotako še drugi mekači. Zelo koristni so tudi razen žitnega brzca vsi hrošči brzci in njih ličinke, kakor so: poljski brzec, bakrenasti krešič, vijoličasti krešič, zlati krešič, muškatin i. dr. Med najkorisnejše žuželke je uvrstiti tudi nadalje najezdnike, ki imajo navado, da polagajo svoja jajca na ali v razne žuželke, gosenice in bube metuljev, v lesojede ličinke hroščev in v drugi škodljivi mrčes. Iz jajec izlezle ličinke najezdnikov so sigurni pogin svojega hranitelja. V enaki smeri deluje koristno neka vrsta muh, n. pr. muhe-goseničarke. Muha grabežnica pa napada svoje žrtve iz zasede in jih izsesava ter uniči. Tudi razni kačji pastirji love hitro švigajoč v zraku škodljivi mrčes.

Dolga je torej vrsta raznih pomočnikov kmeta; samo poznati jih je treba, da jih po nepotrebnem ne preganjamo in ne uničujemo. Pouk v šoli, opazovanje v naravi, čitanje tozadevnih spisov: vse to bo sigurno počasi odprlo ljudstvu oči, da začne enkrat natančneje spoznavati svoje prijatelje in sovražnike tudi v vrstah od sedaj še manj znanega živalstva.

Osebna dohodnina.

J. Vesenjaj.

Pomankljiva napoved stroškov.

Med najvažnejše vzroke, zakaj se našim posestnikom na deželi naračuna in odmeri previsoka dohodnina, spada tudi pomankljiva napoved stroškov pri kmetijskem gospodarstvu. Nekateri posestniki ne vodijo sploh nobenega zapisnika o svojih dohodkih, še manj pa o stroških, in ko je treba stroške izkazati ali navesti ter navedbe podpreti z dokazi, pa ni ničesar pri rokah. Seveda se tudi davčni urad in davčna komisija, ako ni posebnega zagovornika v komisiji, ki bi se brigal najprej za celoto in pozneje tudi za vsakega obdavčenca posebej, ne brigata s posebno vne- mo za stroške obdavčenca, temveč veliko bolj za dohodke! Lastni interes, lastna korist, mi torej velevala, da vodim dober zapisnik o stroških, katere imam pri gospodarstvu.

Kaj napovem med stroška?

Med stroške navedem v prvi vrsti vse davke in davčne doklade, edino dohodninskega davke ne. Podatki o vplačanih davkih so razvidni iz davčne knjžice.

Dalje računam med stroške vse zneske, ki sem jih tekom leta izdal za vzdrževanje gospodarskih poslopij.

Postavko o stroških tvorijo plača in prehrana vseh potrebnih delavcev ali dninarjev, katere porabim pri gospodarstvu v enem letu. Ravnotako spada med stroške hrana in plača deklam, hlapcem in viničarjem. Slednjim dajemo naši posestniki čisto pridelke kot deputat. Tudi to so stroški.

Prav radi pozabijo naši ljudje, da bi navedli stroške za razsvetlavo v hlevih in drugih gospodarskih poslopij in vendar je znano, da se uporabi za to ogromno denarja, posebej še pri sedanji draginji petroleja, karbida, sveč, olja. Razsvetljava mora biti, saj se navadno vsa živina oskrbuje že na večer, ker se prej dela na polju, travniku ali vinogradu. Pretežno večino repe in korenja tudi obražajo naši ljudje ponoči; mlati se največ ponoči; koroza se sla-

či ali lička ali kožuha ponoči. Vsega tega gospoda niti ne ve, ker še navadno spi v svojih pernicah, dokler ne posije ljubo sonce v posteljo.

Stroški so tudi zavarovalnine, odnosno letna plačila za zavarovanje poslopij proti požaru, zavarovalnina pridelkov, zavarovalnina oseb! To postavko o stroških lahko dokažete na podlagi zavarovalnih polic ali pa letnih vplačil.

Važno postavko med stroški tvorijo tudi izdatki za nakupovanje in izboljšanje semen, kakor tudi stroški za gnojila pa naj porabljate gnojila naravna ali umetna.

Vse obresti in odplačila na dolgove, bodisi vključene ali drugače izkazane tvorijo tudi važen del stroškov.

Posebno močno čuti pretežna večina naših kmetijskih gospodarstev izdatke za kurjavo. Tudi to je računati med stroške, saj je jasno, da mora za drva in premog (ako ga sploh dobimo!) prav močno poseči v denarnico. Na drugi strani strani pa je posebej pri nas na Štajerskem uporaba kurjave za kuho svinjske hrane naravnost ogromna ter vori največji del pri uporabi drv.

Za veliko posestnikov pridejo v prvi vrsti v postev pri odmeri osebne dohodnine dohodki iz vinograde. Te gospodje pri davkarji posebno povdarjajo. Ne vračunajo pa vinogradnikov stroškov niti v celoti, niti v posameznih postavkah. Vsled tega hom o dohodkih in stroških iz vinogradništva govoril v posebnem odstavku.

Ni mi treba posebej povdarjati, da spadajo med stroške tudi vsa plačila in dajatve. To breme povdarja in očita marsikdo še preveč in ne pomisli, da bo enkrat tudi on oslabil in bo užitek, ako mu Bog da doživeti večjo vrst let.

Vsa navedne točke spadajo med stroške pri rednem gospodarstvu. Toda mi vemo, da nesreča nikdar ne sveti, kakor pravi naš pregovor, zato ne smem tukaj pozabiti navesti tudi izrednih okolnosti, ki so merodajne, da se davki ali nižje odmeri ali odmerjena postavka zniža ali celo odpade.

Te okolnosti navedem v glavnem v prihodnjem članku.

Politični ogled.

Jugoslavija.

Pogajanja med opozicijo in beograjsko vlado, ki so trpela več dni, so se razbila. Vlada ni hotela prav nič popustiti v svojih zahtevah, opozicija se je kazala popustljivo, da se sestavi koncentracijsko ministrstvo, ker to nujno zahteva naš zmedeni notranji in zunanji politični položaj. Ker pogajanja niso uspela, je zahtevala sedanja vlada pri regentu Aleksandru razpustiti parlamenta. Regent pa te vladine zahteve ni podpisal, raditega je podala vladna ostavka, katera je bila sprejeta na dvoru. Regent je pozval še našega pariškega poslanika Vesniča, naj bi on poskusil sestaviti vlado iz vseh strank. Demokrati in socialisti pa so odločno odklonili vsako koncentracijo vlade, radi tega se je tudi odrekel Vesnič nalogi, katero mu je poveril regent. Novo vlado bo sedaj sestavljala opozicija, ki namerava takoj sklicati parlament, da se sprejme novi volilni red in izvedejo volitve. Kdo in kako bo sestavljal novo vlado, še danes ne vemo.

Ministrski svet v Beogradu je sprejel predlog o delni razlastitvi velikih posestev. Ta posestva se bodo razlastila v državne svrhe za zgraditev delavskih stanovanj, razdelitev zemlje invalidom in za zgradbo kmetijskih šol.

Jadransko vprašanje rešujejo zavezniški ministrski predsedniki v Londonu. Italijani so zahtevali, da se naj uveljavi glede Jadrana ali pariški dogovor, ali pa londonska pogodba. Z Amerike pa je brzojavil Wilson, da zahteva Amerika, da se izpelje ameriški načrt, sicer bo odpoklicala Amerika svoje zastopnike iz Pariza. Zavezniki so vprašali italijanskega zastočnika, ali se naj reši jadransko vprašanje brez Amerike. Italija pa se ne upa tozadevno zameriti Ameriki, ker je od nje gospodarsko in finančno popolnoma odvisna. Glede rešitve jadranskega vprašanja v naš prid imamo edinega prijatelja in zagovornika — Ameriko.

Italija.

Na Reki še vedno gospodari D'Anuncijo, ki je začel zadnje dni z nabori za svojo armado. Veliko število nabornikov je ušlo g. D'Anunciju v razne kraje.

V italijanski zbornici so predložili zakon na obdačenje brezdelja. Kdor ne dela, ali živi od samega premoženja, bi naj odstopil državi polovico. Brezdelneže bodo izgnali.

Nemčija.

V Šlezviku se je vršilo ljudsko glasovanje, kam naj pripada ta dežela: k Danski ali k Nemčiji. Ljudsko glasovanje je izpadlo v prid Danski. To je bilo prvo ljudsko glasovanje, ki ga je izpeljala ententa.

Avstrija.

Po Avstriji se širi rovarjenje proti sedanji vladi, katero bi radi strmoglavili. Vzrok ljudske nevolje nad vlado tiči v vsestranskem pomanjkanju, ki vlada v Avstriji, a pomoči ni od nobene strani. V Avstriji vedno bolj prevladuje mnenje, da se samostojna Avstrija ne more držati. Po Avstriji zbira ženstvo podpise na entento, naj ta dovoli, da zasedejo Avstrijo Čehoslovaška ali Jugoslavija.

Madžarska.

Pri ožjih volitvah na Madžarskem je bilo izvoljenih 8 krščanskih narodnjakov in 9 iz stranke malih kmetov. Na Madžarskem je najmočnejša stranka krščansko narodna.

Madžarska je predložila te dni v Parizu svoje protipredloge proti njej narekovani mirovni pogodbi. V tej noti zahteva zase Reko in ljudsko glasovanje v vseh od stare Ogrske odcepljenih pokrajinah.

V Budimpešti so otvorili te dni narodno skupščino ali parlament.

Bolgarija.

Po celi Bolgarski je izbruhnila splošna stavka.

Turčija.

Turškega cesarstva ne bodo razkosali popolnoma, kot se je domnevalo prvotno. Odtrgali so od Turčije le nekaj pokrajin v Mali Aziji, ki dobijo svojo ustavo.

Rusija.

Boljševiki so ustrelili v Irkutsku proti boljševiškega generala Kolčaka.

Boljševiška armada šteje 800.000 mož. Med tem vojaštvom vlada baje vzoren red in pokorščina.

Kmetska Zveza.

Naznanila.

Mozirje. V soboto, 21. februarja, bo pri nas podučeni tečaj, prirejen od Kmetske in Kršč. soc. zveze. Tečaj se začne ob 9. uri in se vrši pri Strmškem. Govorita dr. Hohnjec in Pušenjak. Pridite v najobilnejšem številu! Tudi ženske so vabljene.

Petrovče. V nedeljo, 22. februarja, se tukaj vrši velik ženski shod v Društveni dvorani. Shod bo predpoldne po ranem cerkvenem opravilu ob 9. Govori poslanec dr. Hohnjec. Žene in dekleta, pridite!

Gomilsko. V nedeljo, 22. februarja, ob 3. uri popoldne bo pri nas občni zbor izobraževalnega društva. Govori poslanec dr. Hohnjec.

Shodi Kmetske Zveze. V nedeljo, dne 22. februarja priredi Kmetska Zveza naslednje shode: po sv. opravila dopoldne v Belih vodah pri Šoštanju (Žebet), popoldne ob 3. uri v šoli pri Gor. Sv. Kungoti (dr. Leskovar).

Shod dne 22. februarja po večernicah v šoli pri Sv. Jerneju pri Ločah (Kranje). Dne 29. februarja po sv. maši pri Sv. Florijanu pri Rogatcu (Žebet).

Župnije dravske doline in Pohorje. V četrtek, dne 26. februarja se vrši v gostilni Lamprecht blizu postaje Brezno izobraževalni tečaj za vse podravske in pohorske župnije: Brezno, Sv. Lovrenc nad Mariborom, Puščava, Ribnica, Sv. Anton na Pohorju, Sv. Primož na Pohorju, Vuzenica, Trbonje, Muta, Marenberg, Remšnik, Sv. Ožbalt, Kaplja. Možje in mladeniči, žene in dekleta! Pridite v obilnem številu! Začetek ob 9. uri.

Izobraževalni tečaj. V ponedeljek, dne 1. marca se vrši v Št. Jurju ob juž. žel. za vse okoliške župnije v kat. domu. Začetek tečaja ob 9. uri.

Braslovče. Kmetska zveza priredi v nedeljo 22. februarja po večernicah ženski shod. Žene in dekleta, pridite in ugovarjajte občinskemu volilnemu načrtu, ki na nečuden način krši vaše pravice in prezira delo kmetskega ženstva.

Sv. Lenart nad Laškem. Naš krajevni odbor Kmetske zveze priredi v nedeljo 22. t. m. ob 1/2 12. uri predpoldne ženski protestni shod zoper ponižujoče zapostavljanje kmetskih žen in deklet v zadevi volilne pravice. Žena in dekleta, pridite v obilnem številu!

Poročila.

Obmejni Slovenci zborujejo. V ponedeljek, dne 16. t. m., sta se vršila v Selnici ob Muri in v Ceršaku dva zelo dobro obiskana shoda Kmetske Zveze. Govoril je naš rojak Franc Žebet o vseh perečih vprašanjih sedanjega časa. Shodu v Selnici je predsedoval g. Očkerl, shodu v Ceršaku pa župan g. Rajter. Obe občini sta že od nekdanj v taboru Kmetske Zveze. V naših obmejnih krajih ne maramo ne liberalcev, ne samostojnejšev in ne rdečkarjev. Za občinske volitve smo dobro pripravljene. Prihodno nedeljo, dne 22. februarja 1920 priredijo naše obmejne Slovenke v Slovenskem domu v Št. Ilju velik protestni shod, da javno izrečejo svojo obsodbo nad liberalci in rdečkarji, kateri so dali volilno pravico mestnim gospem in gospodičnam; delavkam po tovarnah, natakarcam in prodajalkam, kmetskim ženam in dekletom pa ne. Pridite prihodno nedeljo vse Slovenke od prve od zadnje!

Sv. Lenart v Slov. Gor. Shod Kmetske zveze za Sv. Lenart in okolico, ki se je vršil zadnje nedelje je bil hvalevredno dobro obiskan. Poročal je o postopanju demokratično-socialistične stranke in o delovanju Kmetske zveze dr. I. Leskovar iz Maribora. To navdušeno odobravanje govornikovih besed od strani zborovalcev je jasen dokaz, da je liberalno-samostojni dr. Gorišek zastoj lovil naše kmete v svoje liberalne zajčke.

St. Lenart v Slov. gor. Dne 12. februarja so se zbrali v dvorani Posojilnice župani in drugi ugledni možje celega okraja k važnemu posvetovanju. Predsedoval je župan g. Suman. O političnem položaju, o občinskih volitvah in o organizaciji Kmetske zveze je poročal tajnik Zebot. V imenu okrajnega odbora KZ. je poročal g. Kozar. Nato se je izvolilo novo načelstvo okrajnega odbora Kmetske zveze. Za načelnika je bil izvoljen župan Suman. G. Roškač pa se izrekla zahvala za njegovo delovanje v prid slo-

izobraževalni tečaj pri sv. Križu pri Ljutomeru v torek, 10. februarja, je bil izborni obiskan. Društvena dvorana je bila natlačeno polna. Prišlo je tudi nekaj mož iz Prekmurja. Predavala sta dr. Hohnjec in Vl. Pušenjak.

Sv. Primož na Pohorju je imel zadnje nedelje, 15. februarja krasno obiskano zborovanje Kmetske zveze. Zbrano ljudstvo je pazljivo poslušalo govornika Krajnca. Po zborovanju so imeli odborniki še posebno posvetovanje. Krščanska in slovenska zavednost odbornikov nam je porok, da se bo Kmetska zveza v naši župniji lepo razvijala!

Snod in poučni razgovor na Runču pri Ormožu. Na željo pristašev „Kmetske zveze“ je p. išel pretleko sredo k nam poslanec Ivan Vesenjsek ter nam v triurnem govoru in sledečem razgovoru pojasnjeval gospodarske in politične zadeve. Obširneje se je bavil tudi z novim občinskim volilnim rešom. Kljub izredno ugodnemu vremenu, ki vala in sili naše ljudi k delu, se je zbralo okroglo 60 do 70 samih očrastlih mož, ki so z zanimanjem in odobravanjem sledili govornikovim izvajanjem. V razgovoru je posegel tudi načelnik „Kmetske zveze“ za ormoški otaraj, g. župnik Bratušek ter pokrajinski poslanec Meško. Iz vrst zborovalcev je predlagal posestnik Kociper rezolucijo, kjer se zborovalci zahvaljuje „Jugoslovanskemu klubu“ ter mu izrekajo zupanje, obsojajo pa absolutistični način vlade v Beogradu in v Ljubljani. Tudi glede carine in davkov ter prehrane ubožnih so se storili primerni sklepi. Liberalni nasprotniki so pod firmo „Demokratov“, „Samostojnejšev“ in „Gospodarske zveze“ skušali šariti, pa se jim je vse pokazalo. Z zvijačo in neodkritosrčnostjo so dobili nekaj podpisov, ki so jih pa ljudje javno in pismeno preklicali. Ziveli naši zavedni možje in mladeniči!

Poljčane. V nedeljo, dne 15. t. m. po rani službi božji se je vršil v šoli shod Kmetske zveze, na katerem je poročal o položaju in o pripravah za bodočnost urednik Zebot. Predsedoval je posestnik Simen Prešeren. Navzoči so bili najuglednejši možje in mladeniči, cele okolice. Pri nas stojijo vsi kmetje, velik del delavcev na naši strani. Zivijo Kmetska zveza!

Navodila.

Krajevnim odborom Kmetske Zveze. Še enkrat prosimo krajevne odbore Kmetske Zveze po vseh župnijah, naj takoj izvolijo delegate za volitev načelstva Slovenske Ljudske Stranke v Ljubljani. Za vsakih 50 vpisanih pristašev (moški in ženske), ki so volilci, je voliti po enega zaupnika—delegata. Za drobce nad vsakih 50 članov je voliti zopet po enega zaupnika. Vsak načelnik krajevne organizacije je že kot tak določen zaupnik poleg izvoljenih. Imena načelnikov in izvoljenih zaupnikov naj vpošljejo krajevne organizacije nemudoma ali pa vsaj najpozneje do 28. februarja tajništvu Kmetske Zveze v Mariboru.

Občinske volitve. Zaupniki Kmetske Zveze naj takoj sestanejo kandidatne liste in jih daje podpisati od kandidatov in volilcev. Kandidatne liste naj glavni zaupnik dobro shraani in jih vloži pri županu še le tedaj, ko bodo razporejeni že pravomočni volilni imeniki in bo že določen dan volitev. Če je kdo naših podpisal nasprotno kandidatno listo, naj jo takoj prekliče, kakor je navedeno v navodilih, ki so jih dobili zaupniki.

Volilne pravice nimajo tisti Nemci, Madžari in sploh ne — Slovenci, ne — Hrvati in ne — Srbi, ki ob svojem rojstvu niso imeli domovinske pravice v kaki občini sedanje Jugoslavije. Slovenski begunci iz juga in Avstrije imajo popolno volilno pravico.

Domača politika.

Kaj dela Samostojna?

Da otmemo pozabljenosti vse lepe čine poglavarjev Samostojne in kako deluje ta stranka za blagor ljudstva, še enkrat pribijemo naslednje dokaze:

1. V Smarju pri Jelšah so nahujskani samostojnejši brez povoda s surovo silo napadli naše ljudi na izobraževalnem tečaju. Kakor zbesneli so napadli naše z nožem in palicami.

2. Bivši dopisnik „Stajerca“, sedanji „nadzornik“ in Mermoljev priganjač Schnuderl je ovadil našega Zebota liberalnemu poglavarju dr. Grogji Zerjavu, ker je Zebot na shodu v St. Petru branil pravice kmetskega ljudstva. In „Samostojna“ bi se še rada naprej imenovala kmetijska stranka! Njeni poglavarji spravljajo naše ljudi v ječo, ker se z vso odločnostjo zavzemajo za kmetsko ljudstvo! Ovaduhi!

3. Samostojnejši trdijo, da nimajo in ne marajo advokatov v svoji stranki in da niso prav nič v zvezi z advokati. Vprašamo: Zakaj pa ima potem Samostojna liberalnega advokata dr. Sajovica kot vodi-

telja njene vojnodobičarske in kapitalistične družbe „Ekonom“? Zakaj so se hodili samostojni globoko klanjat poglavarju liberalcev dr. Zerjavu? Ali se menda celjski advokat dr. Kukovec zama na shodih in „Novi dobi“ peha, in trudi za Samostojno? Morda mislite, da nam ni znano, da je šmarski liberalni advokat dr. Zabukošek duševni vodja samostojnejšev v Smarju? V Posavju se trudi celo na javnih shodih liberalni advokat dr. Dimnik za Urekovo stranko. B-nako „deluje“ celjski liberalni advokat dr. Reismann, bistriška dr. Goričan in dr. Kukovec. Dika in ponos Samostojne v Mariboru pa sta liberalni advokat dr. Kodermann in veleučeni profesor Voglar; Okrog Hoč sta se še oba pehala za Samostojno.

4. Liberalni učitelji so najboljši pomočniki samostojnih agitatorjev. Učitelj Zemlič v Brezju pri Mariboru od vasi do vasi agitira za Samostojno. Nadučitelj From pri Spodnji Sv. Kugoti je silno ponosen da sme biti v Mermoljevi bližini; srečen je, če se sme le dotakniti plašča kakega samostojnega hujskača. Našteli bi še lahko celo vrsto najzagrizenejših liberalnih učiteljev, ki se pehajo za Samostojno. Ze vedo zakaj!

5. Samostojna se še ni niti z besedico izjavila proti brezverskemu šolskemu načrtu. Ne sme in si tudi ne upa, ker stoji pod jerobstvom brezverskih liberalcev.

6. Samostojna si ne upa nastopiti za volilno pravico kmetskih žen in deklet, ker ji liberalci in rdečkarji tega ne dovolijo. Zapomnite si to žene in dekleta.

7. Glavar Samostojne, znani Mermolja je v Belemgradu pri nekem posvetovanju izjavil, da je na svojem posestvu, ki obsega pet hektarjev pridelal eno leto 30.000 K čistega dobička in še dobro prerediti družino 14 glav. Če glavarji Samostojne tako govorejo v bližini finančnega ministra, potem ni nobeno čudo, če nalagajo davčne oblasti našim kmetom tako visoke izredne davke.

8. Ravnoisti Mermolja je priporočal na shodu v Jarenini, da je bolje saditi črešnje nego vinsko trto, ker bo baje slovensko vino zgubilo pri zunanji kupci svojo sedanjo veljavo.

9. Samostojna je sprejela kot svoje voditelje največje nasprotnike slovenstva in Jugoslavije, kakor: Kresnik, Pascolo, Wratschko i d.

10. Samostojni voditelji imajo skupne tajne seje in sestanke. V Mariboru se sestanejo večkrat Mermolja, Schnuderl, dr. Koderman, Hohnjec (iz Pesnice) in Voglar, ker kujejo skupne načrte pro i naši krščanski stranki (Kmetski zvezi).

To so dokazi, ki govorijo dovolj jasno, da je Samostojna Kmetijska stranka organizacija, ki hoče privedi naše ljudstvo v protikrščanski liberalni tabor in ki deluje proti kmetskim koristim in pravicam! Odprite oči!

Sovražniki Jugoslavije se organizirajo. Kdo se ne spominja, kako velikansko gonjo so uprizarjali l. 1914 in med vojsko ljudje, katere je poslala na mejo „Südmarka“, „Schulverein“, „Heimstaat“, ozir. voditelji štajercijancev! Ob preobratu so uprizarjali ti ljudje velikansko gonjo proti ustanovitvi Jugoslavije. Bili so plačani od vsenemških organizacij, da bi naše ljudstvo nahujskali proti onim, ki so delovali za ustanovitev države SHS. Imena teh ljudi bodo zapisana v našo jugoslovansko zgodovino na večne čase. Naj jih danes še enkrat ponovimo: Kressnigg iz Črešnjevca, Pascolo in Smonik iz Svečine, Wratschko iz Orahovec, Hojaig, Smonig, Ferik in Gornik iz Pesnice, Šantl iz Vukovskega, Raisinger iz Poličkega itd. itd. Te ljudi danes begunec Mermolja postavlja na čelo Samostojne Kmetijske Stranke. Stari zakleti sovragi slovenskega imena in jugoslovanske svobode dvigajo svoje glave tik ob državni meji. Vlada vse to mirno gleda.

Samostojna Kmetijska Stranka se v „Kmetijskem listu“ širokousti o svojih uspehih. Ti uspehi so jalovi. Kmetska zveza ima še vedno ogromno večino slovenskega ljudstva za seboj. Mi ne kričimo kakor samostojni židje in od vojnih dobičkarjev plačani hujskači, a naša stvar gre z mirnim in treznim delom naprej. Volitve bodo pokazale našo moč. Zaupnike in člane krajevnih odborov pa prosimo, da so neprestano na delu!

Demokratje in liberalci pobirajo pri naših pristaših za svojo organizacijo. Pristaši Kmetske Zveze, ne dajte se premotiti od liberalnih pijavk našega ljudstva, poženite te nabiralce. Liberalci naj si plačujejo in vzdržujejo sami svojo že na pol gnilo in trhlo stranko.

Zoper državo hujskajo. Iz raznih krajev, zlasti iz kozjanskega in brežiškega okraja dobivamo pritožbe, da samostojni grdo hujskajo zoper državo in posebno zoper Srbe. Na shodih, na katerih njihovi kolovodje širijo le sovraštvo in strupeno jezo, se samostojnejši navzamejo duha, ki ga potem širijo med nepodučenimi ljudmi, Dnn 11. februarja je nek tak zapeljavec v kozjanskem okraju govoril kmetom: „Zakaj ne pri-

stopite k nam še vi? Nas je veliko. Mi ne bomo več pod Srbom, bomo dobili nazaj cesarja Karela; Vi ne bote ničesar dosegli, mi pa vse! Takega duha širijo med ljudstvom hujšakači Samostojne. In to stranko je popirala liberalno-socialnodemokratska vlada. Tej stranki je oskrbela koruzo, da bi z njo ljudstvo zvalila k sebi. Tako je vlada sama podpirala protidržavno hujškanje. Ta vlada ni imela drugega cilja, nego boj zoper krščanske stranke. Taka vlada sodi na zatožno klop.

Nemškutarija dviga po občinah nad Mariborom z neverjetno drzmostjo svojo glavo. Nemškutarji so v prvi dobi naše države umolknili ter so nastopili kot politične skromnosti. Sedaj pa se samo da nosijo svoje glave pokonci, celo nad glavo jim je zrastel nemškutarski greben. Celotakšni, ki so za časa vojne hodili na Dunaj tožarit narodne Slovence ter bi sedaj morali živeti tako, kakor da bi jih ne bilo, se upajo v javnost ter se celo postavijo na čelo stranki, ki je napoinjena samega zahavljanja in hujškanja. V občinah, kjer je prej gospodarila nemškutarija, je tudi sedaj zavlada uporni nemškutarski duh. In kdo je nemškutarjem v teh krajih pomagal na noge? Mermolja iz Vertojbe, sedaj na Pesnici nad Mariborom. Opozarjamo politično oblast na za državno mejo nevarnega duha, ki se širi v teh krajih. Vprašamo oblast, ali meni, da je dobro, če ostane Mermolja v teh krajih. Ali ne bi bilo boljše in celo potrebno, da se tega človeka pošlje tja, odkoder je prišel, ali pa se ga vsaj spravi v kraje, ki so oddaljeni od državne meje.

G. Lahu, tajniku Kmetijske družbe. Pesniški Mermolja bi rad Jareninčane uklenil v svojo kmetijsko podružnico na Pesnici. Vrli in značajni Jareninčani pa o Mermolju nočejo nič slišati ter so ustanovili lastno podružnico za Jarenino. Nabrali so že nad 80 udov in poslali imenik vseh članov pisarni Kmetijske družbe v Ljubljani. Ta imenik pa je Mermolja dobil v svoje roke in z njim hodi po Jarenini ter skuša posamezne člane dobiti za odpad od jareninske in pristop k pesniški podružnici. G. tajnik Lah, vprašamo Vas, kdo je Mermolju dal jareninski zapisnik članov? Ali je to dovoljeno? G. Lah, za zdaj samo vprašanje. Potem pa še pride kaj več.

Glavarstva ne morejo dobiti žita in moke vsled nezadostnega železniškega prometa. Vsak, kdor hoče imeti žito in moko, naj se obrne na zasebne trgovce. Tako ima človek vsaj tolažbo, da bo nekaj dobil, čeprav mora to prav drago plačati, sedaj pšenično moko 1 kg po 13 K. Take razmere so zavlada v naši državi ob vladanju liberalcev in socialnih demokratov. Mesto da bi državne aprovizacije delale in oskrbovale ubožne sloje z živili poceni, pa so prenehale s svojim delom in prodajo živil kratkoma prepustile oduštvu židovskih in drugih prekupecev. Če železnični promet ne funkcioniira, kako pa dobijo zasebni trgovci moko, ali mar po aeroplani? Tako brezvestno zanemarjajo liberalci in socialisti ubogo ljudstvo ter ga prepuščajo odiranju. Glavarstvom železnica ni na razpolago, pač pa je liberalna ljubljanska vlada liberalno-samostojnemu Ekonomu oskrbela vagoni in vlake, da so dobili koruzo, s katero sedaj lovijo kaline.

Samostojna pogorevščina pri Sv. Venčesu na Pohorju. Pri nas je hotela zborovati v šolskih prostorih Samostojna, pa ni bilo nobenega poslušalca. Ljudje so rekli Novaku, da gredo rajši k ravnemu „štriglat“, kot pa poslušat gobezdanje samostojnih.

Dr. Pučnik zaščitnik „Samostojnežev“. Pri Veliki nedelji naši zavedni možje niso hoteli poslušati samostojnega liberalnega slepomišenja; zato se dvema „Samostojnežema“ onemogočili shod. Sedaj zahteva največji demokrat dr. Pučnik kot njun zaščitnik in zagovornik bajó več sto kron za njune stroške od zborovalcev, naših pristašev. Mi vidimo iz tega dvojice: samostojni agitatorji morajo biti dobro plačani, ako izvršijo svoj namen in hočejo kriti stroške na račun poslušalcev, ako jih ti nočejo poslušati. Demokratični doktorji pa čez svoje politično kilave sinčke „Samostojneže“ držijo svojo roko ter jih ščitijo, akoravno samostojneži najbolj za sveto in živo pripovedujejo, da z doktorji nimajo nič opraviti.

Zvonko Mesarič zvoni s kravjim zvoncem po „Kmetijskem listu“ ter vabi Selničane v samostojno bajto. Kakšne ljudi vabi? Nekdanje Sokole in nakdanje in še sedanje nemškutarje. Kajneda,

lepa družba? Kakšen zvonec, takšna čreda. Kar jih je krščansko zvestih in za kmečki stan in njegov prosperitet vnetih Selničanov, ne bomo sledili razdrapanemu glasu liberalnega zvonca, s katerim zvoni Zvonko Mesarič. Naš prapor je krščanski, slovenski in kmetijski in njemu bomo sledili. Naj Zvonko s svojega zarjavelega zvonca spušča še tako breščeče zabavljanje zoper klerikalce, s tem ne more s sveta spraviti za Sokola malo častnega dejstva, da se njihova varovanka Samostojna kmetijska stranka pajdaši s takimi, ki so med vojno šli narodne Slovence tožarit na Dunaj. Zvonko, zazvonite žalostinko!

Iz ormoškega okraja. Bliza se čas volitev in več učiteljev se poti in trudi za „Samostojno“ ali za „Demokrate“; pri tem izvršujejo nekateri bolj površno svojo prvo in glavno dolžnost. Toda pomnite gospodje: mi si bomo znali naše občinske volitve urediti brez vas. Sicer pa vprašamo: ali so učitelji kmetje, da se trudijo za „Samostojneže“?

Gospodarstvo.

Kmetijske podružnice opozarjamo, naj takoj skličeje občne zbere na katerih naj izvolijo delegate za občni zbor Slovenske Kmetijske družbe. Naši pristaši naj pazijo, da se ne bodo liberalci ali samostojnejši vrinili za delegate. Prosimo, da zaupniki Kmetijske Zveze poročajo takoj tajništvu Kmetijske Zveze v Mariboru število in imena delegatov Kmetijske Zveze in nasprotnih strank.

Sv. Lovrenc nad Mariborom. Kmetijska podružnica vabi svoje člane in vse, ki se za to zani majo, v nedeljo 23. februarja po prvi sv. maši v tukajšno mežnarjijo, kjer bo imel živinozdravnik g. Milemot podučni govor o živinoreji.

V Ptujju je imela preteklo nedeljo „Kmetijska zveza“ najprej zaupni sestanek, na katerem je poročal posl. Vesenjok o osnovi občinskega volilnega reda ter povdarjal pomen volitev v občine. Po zaupnem sestanku je bilo zborovanje za osnove kmetijske „Gospodarske zadruge“. Glavno poročilo je imel g. nadrevizor Pušenjak. Stvarno in nazorno je utemeljil potrebo združevanja kmetijskega ljudstva v zadrugištvu ter o koristih in dolžnostih zadrugarjev. Zadruga se je ustanovila. Načelnik ji je znani agilni župnik Toman. V načelstvu je sedem naših najagilnejših kmetov iz najbližje ptujške okolice, v nadzorništvu pa zaupniki iz vseh far ptujškega sodniškega okraja. Oboje zborovanje je vodil naš okr. komisar in pokr. posl. Miha Brenčič. Možje v danačelnstvu in nadzorništvu so nam najboljše jamstvo, da bo zadruga dobro in pošteno delala ter prekrizala marsikateri račun nekterim nenasitnim trgovcem in verižnikom.

Hajdina. Gospodarsko zborovanje je privabilo v društveno dvorano dobri dve stotini gospodarjev in gospodinj. Gospod kapelan je pozdravil vse zborovalce in g. Zupanca, viarskega nadzornika, ki je zanimivo in poljudno predaval o najni potrebi kmetijske organizacije ter poročal novoustanovljeno okrajno zadrugo ter hajdinsko podružnico, katere načelnik g. Toman je v enakem sklepnem nagovoru narisal važnost kmetijskega stanu ter katoliškimi gospodarjem polagal na srce prijateljsko slovo na verski podlagi. Pristopilo je novih 43 udov. Hajdinčani si žele pomagati v krščanski pravičnosti in vzajemnosti.

Cirkovce. Po rani maši smo preteklo nedeljo ustanovili podružnico „Slov. kmet. družbe“. O ciljih, potrebi in koristi kmetijskih organizacij in družbe posebej je govoril organizator našega štajerskega zadrugištvja g. nadrevizor Vl. Pušenjak. Podružnici je pristopilo takoj nad 50 članov. Predsednik je ugleden domačin kmet Medved. Tiho, vstrajno in nesebično hočemo delati za gospodarsko povzdigo in dobrobit našega kmetijstva.

Mlekarski (molzni) tečaj. Slov. kmetijska družba je priredila v Studencih enotedenski molzni tečaj, ki je bil prav zanimiv. Vsako jutro po sv. maši so prišli gospodarji in gospodinje; ob 10. pa dekleta ki oskrbljujejo živino. Namen tečaja je bil dvig živinoreje, zlasti mlekarstva. Beseda molzni tečaj ne izraža vsega tega, kar nam je vedel povedati v svoji stroki jako vešč in temeljito izobraženi g. predavatelj Ant. Peve, učenec danskega mlekarstva. Vsak dan novo predavanje, v jutru krajše, pozneje obširnejše, s praktično molzo, poukom v mlečnem računar-

stvu, izdelovanjem emendolskega sira itd. Bodi izrečna naša zahvala kmetijski družbi in g. inž. Zidanšku, posebej pa g. Pevcu za vse. Lahko priporočimo, da priredé tudi drugod enake tečaje. Slovenci želimo in moramo napredovati. — Hvaliležni udeleženci in udeleženske.

Prepoved izvoza jaje in tihotapstvo. Tihotapstvo ob meji se radi prepovedi izvoza jaje žalibog ni nič zmanjšalo, pač pa imajo sedaj tihotapci mnogo ugodnejša tla za svojo umazano kupčijo. Medtem, ko so prej plačevali jajca po 1.80 do 2 K, jih sedaj dobijo dovolj po 60—80 v. Prodajo pa iste po prejšnji visoki ceni in vtaknejo na škodo kmetovalcev ogromen zaslužek v lasten žep. Cena jajcam ni padla zaradi prenehanja tihotapstva, pač pa radi tega, ker je vlada prepovedala izvoz jaje v Svico. Trgovci, ki so prej lahko plačevali jajca po 1.80 do 2 K, zdaj po večini ne morejo istih kupovati, oziroma je lahko plačujejo le po nizki ceni, ker je izvoz ustavljen. S prepovedjo izvoza jaje podpira vlada samo tihotapstvo ob meji, ki se bo razpaslo vsled tega še bolj. Jugoslavija ima vendar tako nadprodukcijo jajc, da jih sama ne more porabiti. Radi tega mora vlada storiti korake, da se odpre meja za izvoz, kar bo le v korist državi in tudi naš kmet bo lahko ta pridelek prodal po boljših cenah. Odkod naj vzame naša kmetica, ki si je prej male dnevne potrebščine nabavila samo z izkupičkom za jajca, denar za neobhodno potrebne reči kakor: sol, milo itd., kaj pa še celo za obleko? Ob tej splošni druginji bi bilo umestno, da bi vlada upoštevala tudi težave našega kmeta, in da mu z nepremišljenimi odredbami ne odvzame še tega malega dohodka iz rok, med tem ko ga pri plačevanju davkov prav dobro pozna.

Vrvi iz stebel solnčnic. O solnčni roži in vporabi njenega semena za pridelovanje olja se je veliko pisalo v vojnem času. Veliko važnejše nego seme solnčnice je za naše kmetijske sloje njeno steblo. Steble solnčnice se da kaj dobro porabiti za izdelovanje vrvi, katerih danes sploh ni dobiti. Ko enkrat dozori solnčnica, odreži steblo in ga deni v gnojnico. V gnojnici se svež debela solnčnice nekako skrči in se da zgornja skorja stebela prav dobro olupiti. Ko so enkrat stebela solnčnice teliko namočena v gnojnici, da je odstopila zgornja koža, posuši stebela, olupi jih in iz zgornje kože lahko spleteš močnejše vrvi kot iz konoplje. Seve, po tovarnah namakajo stebela solnčnice v amonijaku, za kineta pa zadostuje gnojnica. Res škoda, koliko stebel solnčnic se po njivah zažge ali pa strohnijo brez vsacega haska. O vporabi stebel solnčnic za izdelovanje vrvi nam je poročal vojaški strokovnjak, ki je za celo soško fronto izdeloval vrvi iz lupinja solnčnih rož, katerih stebela je namakal v navadni gnojnici. O solnčnici in njeni gospodarski uporabi bomo pri nesli obširne razprave.

Prodaja lesa. Dne 25. februarja 1920 bo prodal šumarski odsek deželne vlade v Sarajevu potom pismene ali pa ustmene javne dražbe 2000 bukovih dreves na panju. Tozadevni razglas, ki vsebuje vse podrobne podatke, je interesentom v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani na vpogled.

Tedenske novice.

Darežljivim pristašem Kmetijske zveze. Volitve se bližajo, naša stranka rabi volilni sklad za razne navodilne tiskovine in letake. Trkamo zopet na darežljiva srca naših pristašev, spominjajte se volilnega sklada Kmetijske zveze pri raznih sestankih, veselicah in prireditvah.

Kolporterji (raznašalci) „Gospodarja“ in „Straže“ oglasajte sel Vsaka župnija mora imeti svojega kolporterja, ki bo razprodajal ob nedeljah in praznikih pri cerkvi ljudem naše časopise. S kolportarjo se lahko lepo zasluži, pa tudi veliko stori za razširjenje krščanske in za naš jugoslovanski rod edino rešilne misli. Kolporterji, na delo za našo pravično — sveto stvar!

Roparski napad v Kalobju. V Kalobju se je dne 9. februarja okrog 9. ure ponoči zgodil drzen roparski napad na tamošnjega župnika Kostanjevec. Ko se je spravljal župnik spat, potrkal je nekdo na župnišča okno. Na vprašanje, kdo da je, dobi odgovor, žandarm iz Št. Jurja. V veri, da je žandarm iz Št. Jurja, odpre vrata in notri stopi veliki mož v vojaški obleki z drugima dvema v civilni obleki, ter se predstavi kot žandarm iz Št. Jurja po imenu Černič. Na župnikovo zahtevo naj se legitimira in kakaj da nima, ako je v službi, puške seboj, mu odgovori, da nosi s seboj samo revolver, katerega je takoj potegnil, župniku nastavlil na prsa grozeč: „Denar sem ali pa smrt!“ Nebote se je moral župnik

udati. Vlekli so ga v sobo in kmalo nato priletijo še drugi trije v vojaški obleki in vsi začnejo omarati preiskovati. V pol uri je župnik bil oropan za 3400 K. Župnik je moral stati poleg omare in namišljeni žandarm je držal revolver proti župniku. Kuharica in družina pa se ni smela ganiti. Druga dva roparja sta jih stražila s polenami in ročicami. Za roparji ni duha ni sluha.

Opozorjamo čitatelje še enkrat na članke „Osebna dohodnina“ Čitajte jih, shranite si jih, da se boste vedeli avnati pri tej važni davčni zadevi! — Marsikateri krajecar vam bo ostal v žepu, ako se ravnate po danih navodilih.

V Gornji Radgoni je bila v nedeljo, 8. febr. slovesna otvoritev nove društvene dvorane našega katoliškega izobraževalnega društva. Poslanec dr. Hohnjec je imel v cerkvi dnevu primerno pridigo, popoldne pa v društveni dvorani ob zelo obilni udeležbi ljudi, zlasti mladine, govor o ljudski izobrazbi in o veličastnem namenu, ki mu mora služiti vsako pravo izobraževalno delo. Izobraževalno društvo gornjeradgonsko bo v novi dvorani s pomnoženimi močmi delovalo za napredek ljudske izobrazbe v naših obmejnih krajih.

Državna menjalnica na glavnem kolodvoru v Mariboru in v Špilju. Tekom prihodnjih dni bo ustanovila naša finančna uprava državno menjalnico na glavnem kolodvoru v Mariboru in v Špilju. Z veseljem prinašamo to vest, ker bo z novo državno menjalnico ustrezno potnikom, ki so dokaj težko pogrešali menjalnice na kolodvorih, osobito ob meji. Mariborske banke uradujejo samo predpoldan, potnik toraj sploh ni mogel zamenjati svojega denarja, ako se je pripeljal s popoldanskim vlakom, a tudi predpoldan je delala izmenjava večkrat težkoče. Državna menjalnica na kolodvoru bo pa postregla potnikom takoj in ob vsakem času. Z upeljavo državnih menjalnic v Mariboru in Špilju bo ustrezno potnikom, ki potujejo v inozemstvo in ne smejo nesti iz naše države v gotovini več nego 100 jugoslov. kron.

Tisočkronski bankovci s ponarejenim kolkom in žigom. Ob meji je v prometu mnogo tisočkronskih bankovcev s ponarejenim kolkom. Kolki niso perforirani in imajo veliko bolj temno barvo kakor pravilni koleki. Skoro vsi ti bankovci so čez kolek žigosani s žigom: „Spodnještajerska ljudska posojilnica v Mariboru“, ki seveda ne eksistira in je tedaj tudi ponarejen. Da so koleki ponarejeni, se da spoznati na prvi pogled, ker so isti izpeljani v zelo temno-modri barvi.

Za Kmetško Zvezo so darovali gostje na gostiji veleposestnika in trgovca Ivana Jastrobnik in njegove neveste Antonije Potočnik 227 K. Pristrčna hvala!

Na gostiji Kaučič-Rihtarič pri Kapeli se je nabralo za sklad SKZ 61 K. Zivijo!

Na gostiji Erhartič Venta v Osluševcih se je nabralo za dobrodelne namene 170 K. Od tega zneska dobi K. Z. 120 K, potem Dijaška kuhinja v Mariboru 25 K in Dijaška kuhinja v Ptuj 25 K. Pristrčna hvala! Novoporočenemu paru dal Bog mnogo sreče!

Na gostiji Lešničar-Praprotnik v Pušencih pri Ormožu so zložili gostje v dobrodelne namene 70 K; na gostiji Škrinjar Zadravec na Hardeku v isti namen 90 K; na gostiji Kralj-Praprotnik v Pavlovcih pri Ormožu pa K 171. Denar se je izročil pos. in županu g. Franc Hanzliču na Hardeku, ki ga pošlje na pristojno mesto. Gostom darovalcem prav pristrčna hvala, novoporočenim parom pa želimo obilo sreče in božjega blagoslova.

Št. III pod Turjakom. Na gostiji vrle mladenke Franciške Sedovnik se je nabralo za dijaško kuhinjo v Mariboru znesek 40 K.

Ukradena je bila dne 21. januarja t. l. krava posestnici Zumer Katarini iz Cirkovec pri Pragerskem. Kdo kaj ve o tej predrzni tatvini, dobi 1000 K nagrade.

Najlepše knjige za sv. poštničas: 1. „Marija, Zalostna mati.“ Spisal dr. Josip Hohnjec, profesor v Mariboru. Ta knjiga je primerna za vsakogar, zlasti za krščanske mladenke in matere, da jo čitajo in premišlujejo vsak dan, posebno pa ob petkih v postu. Mirno lahko trdimo, da je enako dobrih knjig, kakor ta, le malo med ljudmi. Dobi se pa v tiskarni sv. Cirila v Mariboru, in stane s poštnino vred 7 K. Krščanske mladenke in krščanske matere, sežite po tej izborni knjigi! — 2. „Na Kalvarijo!“ Spisal Fr. Šegula. Založila tiskarna sv. Cirila v Mariboru. Stane s poštnino vred 7 K. Ta knjiga obsega 30 krasnih križevih potov za razne razmere človeškega življenja. V njej najde tolažbo: mož, žena, mladenič in mladenka, zato jo vsem stancvom najtopljeje priporočamo; naroči se v Cirilovi tiskarni v Mariboru.

Ljutomer. Izobraževalni in telovadni tečaj, ki se je vršil v Ljutomeru od 7. do 10. t. m. je uspel sijajno. Telovadbo sta vodila zvezni telovadni učitelji brat Kermauner in brat Tratnik iz Maribora. Udeležencev je bilo 40. Zastopani so bili skoro vsi odseki Ljutomerskega okrožja. Z javnim nastopom v telovadnici in z družabnim večerom pri preč. gospodu dekanu smo zaključili tečaj.

Ljutomer. Dne 10. t. m. se je vršil tukaj občni zbor Ljutomerskega okrožja. Izvolil se je za okrožnega predsednika brat Drago Novak, za načelnika brat Miroslav Dijak.

Sv. Jurij ob juž. žel. Martin Soler je nabral za našega Orla grečesno svoto denarja. Bodi njemu kakor tudi vsem blagim darovalcem na tem mestu izrečena pristrčna zahvala.

Razgled po svetu.

Angleška vojska. Proračun za angleško vojskstvo znaša 100 milijonov funtov. Angleška vojska bo štela 300.000 mož.

Clemenceau v Egiptu. Clemenceau je dospel v Aleksandrijo in nadaljuje od tod svoje potovanje v Kairo. Clemenceauja sprejemajo povsod v Egiptu z velikim navdušenjem.

Sneženi meteži v Ameriki. V Zedinjenih državah so bili zadnje dni veliki sneženi meteži. Položaj v New-Yorku je zelo opasen. Promet je popolnoma ustavljen. Luka je zamrznila in ovira plovbo. Škoda cenijo na 25 milijonov frankov dnevno. Dosedanja škoda znaša 175 milijonov frankov.

Svet zveze narodov je sklenil imeti svoj prihodnji sestanek v Rimu.

Divizijsko sodišče v Nišu je začelo obravnavo proti 130 Varaždinem, ki so obdolženi poizkušenege upera proti narodnemu edinstvu, ropa in plenjenja. Proces bo trajal več dni, ker bo zaslišanih 200 prič. Sodišče vodi polkovnik Boža Jankovič.

Papežev dar za stradajoče otroke Srednje Evrope. Darovi, došli v Vatikan za stradajoče otroke srednje Evrope, so že narasli na poldrug milijon lir. Milanska nadškofija je sama poslala nad stotisoč lir.

Nizozemski semenj v Utrechtu. Prospekti za ta semenj, ki se vrši v času od 23. februarja do 6. marca t. l., so interesentom v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani na vpogled. Za slučaj zadostnih prijav je nameravan za ta semenj poseben vlak, ki bo odšel iz Zagreba 26. februarja. Potnikom bo v tem primeru možnost dana se muditi dva dneva v Parizu, šest dni na Nizozemskem ter po en dan v Berlinu in na Dunaju. Vsa podrobna pojasnila daje jugoslavensko holandsko društvo „Nizozemska“ v Zagrebu, Gunduličeva ulica 28, telefon števil. 36, kjer se sprejemajo tudi prijave za obisk omenjenega semenja.

Spalna bolezen. Po poročilu pariških listov se je pojavila v francoskih mestih Chalons sur Saone, Touluse in Mühlhausen nova bolezen vnetja možgan. Osebe, katere napade ta bolezen, spijo že več kakor osem dni, neka žena v mestu Digoin pa že spi cele tri tedne, ne da bi se zbudila. Najbolj sloveči francoski zdravniki še dosedaj niso mogli izumiti nobenega zdravilnega sredstva zoper to bolezen.

Podgane požrle 80.000 K bankovcev. V neko klet v mestu Eisenstadt na Madžarskem je skrnil in v zemljo zakopal tihotapec z bankovci Franc Kaitsch papirnatih bankovcev za 80.000 K. Ko je čez nekaj časa nameraval izkopati zakopane papirnatne bankovce, so bili vsi od podgan popolnoma uničeni.

Usoda belega jelena. V svojih gozdovih v Stikkelbergu na Nemškem je gojil tamošnji grajščak Wurmbrand-Stuppach belega odraslega plemenskega jelena, ki je bil edini te vrste na celem svetu in vsled tega za splošnost in znanstvo neprecenljive in nena-domestljive vrednosti. Pred dnevi so pa trije fanti ustrelili in ubili to dragoceno žival, katero so znanstveniki hodili gledat od vseh strani.

Državnozbornske volitve s kroglicami. Novi državnozbornski volilni red je v glavnih obrisih že izgotovljen, manjkajo le še podrobnosti. Neka posebna zanimivost tega volilnega reda bo volitev s kroglicami in sicer za pokrajine, ki so pripadale k bivši Avstriji. Vsak volilec dobi namesto običajne glasovnice od volilne komisije v roke eno volilno kroglico iz gumije. V volilnih prostorih bodo postavljene posebne volilne skrinjice, v katere spuščajo volilci volilne kroglice. Odprtina na skrinjici je tako velika, da lahko v njo deneš roko, na znotraj je pa urejena tako, da nikdo ne sliši padca kroglice, kadar si jo izpusti. Kolikor je kandidatnih list, toliko skrinjic se bo nahajalo v vsakem volilnem prostoru. Skrinjice bodo tu postavljene po vrsti, druga tik druge. Ko dobi volilec v roke kroglico, mora vtakniti svojo pest v odprtino vseh volilnih skrinjic, kroglico pa izpusti samo v tisti skrinjici, katere je določena za tisto stranko, za katero hoče voliti. Ker je skrinjica znotraj urejena tako, da se padca gumijeve kroglice ne bo moglo slišati, je na ta način zajamčena volilna svoboda. Od volilcev oddane kroglice se ob zaključku volitve v posameznih skrinjicah seštejejo. Volitve v državni zbor bodo poročene in se bodo vršile meseca maja t. l.

Najnovejše.

Regent Aleksandar je poveril sestavo nove vlade radikalcu Protiću. V Protićevo vlado pride tudi Jugoslovanski Klub. Novo ministrstvo bo imelo težko delo, ker so liberalci in socialni demokrati 7 mesecev tako slabo gospodarili.

Dopisi.

Jarenina. V sredo dne 11. februarja je po hlaši boleznii umrla gospa Alojzija Wenger, posetnica v Vajgnu, stara 82 let. Pogreb je bil v petek, dne 13. t. m. ob 8. uri zjutraj. Na dan svoje smrti je bilo ravno 57 let, kar je bila poročena, Svetila ji večna luč!

Tepanje pri Konjicah. Dne 13. t. m. je po daljši in težki boleznii umrla v visoki starosti 86 let takajšnja občesposlovana posestnica Julijana Stupan, mati našega urednika. Blagi rajni svetila večna luč!

Saleška dolina. Pri nas čakajo ljudje z veliko nevoljo preobrata; vsi so soglasnega mnenja, da liberalno-socialistično gospodarstvo privede vse do propada. V Šoštanj delo liberalna klika tako brezobzirno in neumno, da trdijo trezni Slovenci, da se nemškutarji bito boljši nego ti liberalci. Med seboj so si v laseh, nimajo niti enega vplivnega moža, zato pa komandirajo obskurne osebe, katerih nikdo ne pogleda. Splošno se govori: „Ti gospodiči so že enkrat slovenski Šoštanj napravili, sedaj ga bodo drugič uničili.“ Treba je velike megle za te smeti.

Dobje pri Planini. Dne 9. t. m. je zborovala Samostojna kmetijska stranka pri oštirju Martinu Guček, kateri je tudi zborovanju predsedoval kot velik prijatelj kmetov. Svojo ljubezen do kmeta posebno kaže z navijanjem cen; kljub postavno določeni ceni prodaja usnje kg po 214 K. Šentjurski Drogenik je ta dan pripeljal na shod svojega debelega svaka Marovškega Šmida kot vzorec, kako se debelijo samostojni kmetje. Kmetom je grozil, da pridejo vsi na beraško palico, ako se ne združijo v Samostojno kmetijsko stranko. Trdil je, da on in njegova stranka ni proti veri, vendar pa ni mogel zakriti sovraštva do duhovnikov. V isti sapi je udrihal po tukajšnjem g. župniku, češ da je kramar, ker vodi gospodarsko zadrugo — menda se boji konkurence svoji Samostojni koruzi — lagal je, da je župnik na prižnici in v šoli hujskal proti samostojnejem. Dolga ušesa mora imeti g. Drogenik, da je takšne reči slišal, kajti mi, ki hodimo v cerkev in naši otroci o tem nič ne vemo. Tudi v laži kaže Drogenik svojo samostojnost. Častno stražo na zborovanju so mu delali oni ljudje, ki so še pred 14 dnevi javno trdili, da so socialisti ona druhal, ki je napadla na odprti poti s kamenjem urednika Kranjca. Z zaupanjem so zrle na Drogenika tudi one žene vojnih ujetnikov, ki so v odsotnosti svojih mož pridno pomnoževale člane svoje družine, menda so pričakovale, da jim Drogenik izposluje razporoko. Največ pa je bilo na shodu onih samostojnih fantalinov, ki ob nedeljah med sv. opravilom pokriti stojijo zunaj cerkve. Čudili smo se, kako je mogel med takšne ljudi zaiti tudi bivši župan in cerkveni ključar Jože Gračnar, ki je na shod skrivoma vabil in se po končanem shodu pridružil samostojnim glavarjem. Med poslušalci seveda tudi ni manjkalo radovednežev, ki smo z zaničevanjem zapustili zborovanje, ker nas je bilo sram takšne družbe.

Orešje pri Bizeljskem. Pri nas je res čuden kraj! Blata in samote do obupnosti dovolj. Vendar te naravne plotove in planke nazadnjaštva bi še mi Orešani tuintam prestopili, pa višje od naravnih plank in zaprek so duševne, s katerimi že leta in leta ograja našo mladino naš g. šolski vodja, ki je vse drugo, samo šolnik ne. Naša oreška šoloobvezna mladež zna jesti, skakati in živino pasti, a čitati, računati ali pisati, to so pa pojmi, s katerimi se našim svobodnim in samostojnim oreškim potomcem niti sanjalo ne bo, če še bo dolgo nabijal na oreško šolsko kopito sedanji g. šolnik. Res je, da oreški starši ne pošiljajo svojih otrok več v šolo, tega pa je kriv g. vodja, ki pozna samo vse hrame in oreške kleti, v šoli pa mu je najljubša grobna tišina in samota brez otrok. Bele krede na tablo, berila ali računice naši otroci niti ne poznajo, ker teh življenjsko potrebnih meštrij jim dose-daj še ni pokazal nikdo. Pa smo se že pritoževali mi Orešani zoper to nečuvno brezbriznost na polju šolstva našega šolnika, a vse zaman. Res ne vemo, ali še ima naš g. inšpektor ušesa ali ne! Ako se nam ne odpomore v tem oziru, bodo naši potomci vsi analfabeti. Učni načrt našega vodje bi mi Orešani pripravili naši beograjski vladi, ki se toliko bavi z ureditvijo teh novih šolskih načrtov, ki bodo menda res po oreškem „muštru“ tudi brez črk in števil.

Slovenci širite naše liste!

Mala naznanila.

Kupimo prazne vreče.
Ponudbe na „Balkan“
trg. šped. in komis. del.
družba v Mariboru. 71

Ovile volno

kupuje Henrik Primus, trgovec
v Mariboru, Tržaška cesta 25. 12

Mlin vzamem v najem na dva ali
tri tečaje. Ivan Lampret, pošta
Selnica ob Dravi. 100

Kde kaj ve od vračajočih se itali-
janskim vjetnikom o Rudolfu Koneč-
niku, doma v Smartnu, neoženjen.
Bil je vjet v novembru l. 1918, to
je ob polomu. Zadnjič je pisal
julija 1919 pod naslovom: Rudolf
Konečnik, Dentorija 2154 Vričo-
meri die guera. St. Pietro in Qu,
Provincija Paduva, Italija. Prosi
se, če ve kdo kaj o njem, naj ne-
mudoma sporoči proti nagradi.
Heleni Konečnik, posestnica v
Smartnu pošta Slovenjgradec,
Štajersko. 100

Vinčar s 34 delavskimi močmi
se sprejme. Naslov v upravnistvu.
112

Opravnik (Sehafter), zmožen pol-
jedelstva, živinoreje, vinorejstva in
vrtinarstva, kateri tudi pri polje-
delskem delu pomaga, se sprejme.
Ed. Suppanz, Pristava. 114

3 let staro dekle se da na kako
kmetijo k dobrim ljudem v oko-
lici Maribora. Vpraša se: Franc
Podgoršek, bandažist, Maribor,
Burgasse 7. 116

2 kobili

težki, po 3 leta stari, se prodajo
ali zamenjajo za konje. Matija
Obrab, Fischergasse 9, Maribor.
113

Na prodaj je več skoraj no-
vih pihal (godbenih instru-
mentov). Ponudbe na upravo
lista pod „Godalo“. 144

Sprejem viničarja. Lahko
si redi svojo živino. Dovolj
dero in stelje. Prepustim tudi
sadno drevje. Blaž Urbas,
Slemen, Selnica ob Dravi. 143

Prodaj manjše posestvo.
Vprašanje „Ozola 15“ poštno
ležeče R g. Slatina. 142

Dve težki plemenski kobili,
167 cm visoki, rjave barve,
5 in 7 let stari, brez pogre-
ška, proda trgovec Lamber-
ger, Andritz pri Gradcu. 140

Sluga, neoženjen, pošten, tre-
zen in marljiv (tudi invalid)
se sprejme. Ponudbe z naved-
bo zahtevane plače pri pro-
stem stanovanju in hrani na
Peter Majdič, Celje. Vstop
1. marca. 141

Deklina ali kuharica, katera
ima veselje do gospodinjstva
kot pomočnica gospodinjji, se
išče za takoj proti dobremu
plačilu na deželi — Marija
Humer, Polšnik, pošta Litija
Jugoslavija 125

Oskrbnik in gozdar vseh pa-
nogah gospodarstva in gozdar-
stva strokovnjak, specialist v
vinoreji in sadnjici išče služ-
be. Naslov na upravnistvo.
124

Dobro kisló zelje in fižol kupi
vsako množino po najboljši
ceni Lovrec, Marbor, Kasino-
gasse 2 pri stolni cerkvi. 131

Na predaj dežnik, solnčniki,
raznovidna obleka in čevlji,
stroj za rezanje slanice. Za
denar in mast. Več pri hiš-
nici. Grajska ul. 28. 126

Izgnubila se je 6. t. m. list-
nica z denarjem in stanovanj-
skim ključem od Špilja do Ma-
ribora, Krčevina. Pošten naj-
ditelj naj prinese proti nagra-
di v upravnistvu. 128.

Pridnega blapeca k trem kon-
jem sprejme Zamolo Fram.
Plača po dogovoru. 149

Iščem posestvo z 5 do 10
oralov zemlje. Penudbe pod
„10 oralov“ v Sv. Lovrene
nad Mariborom. 127

Kuharica z izbornimi spriče-
vali od najuglednejših rodbin,
v najboljših letih, gre za ku-
harico v kako zasebno boljše
hišo v Mariboru. Naslov v
npravnistvu. 132

Iščem služkinjo in služabni-
ka. Plača po dogovoru. Po-
nudbe na: Franc Biderman,
poštnoležeče Poljčane. 134

Bakrene kotle za žganjekuho
izdeluje solidno in po najni-
žji ceni kotlar Lovrenc To-
mažič, Maribor, Sodnijska uli-
ca 24. 135

Kmeti sin, samec, išče služ-
be za oskrbnika pri kaki vdo-
vi na posestvu. Več pove
Franc Kurnik, Nasova 41,
p. Sv. Ana na Krembergu. 136

Kupim večje posestvo, pla-
čam na željo tudi z dinarji,
Ponudbe Srbski agronom na
upravnistvo. 138

Pri Mali Nedelji (L'utomer)
se proda majhno posestvo v
bližini župnijske cerkve v ob-
segu nekaj nad dva orala.
Zidana hiša (krita stara) vi-
nograd (polovico obnovljen),
rodoviten sadovnjak, vrt, nji-
va, poln gozd in travišče.
Stavbeni prostor ob lepi cesti.
Pripravno za umirovljenca, za
zdravnika, oziroma se prire-
di za trgovca, gostilničarja,
peka ali za drugo. Natančne-
je se izve pri Antonu Pore-
kar, nadučitelju na Humu,
pošta Ormož ob Dravi ali
pozneje na razglašeni licita-
ciji. 130

Koše za perutnino in male
košare za galico namakat,
proda Deueman, Selnica ob
Muri. Št. II v Sl. gor. 148

Organist. Služba organista in
cerkvnika je v Laporju zaz-
pisana. Nastopi se lahko ta-
koj. Stalne plače 1200 K;
prosta žitna in vinska bira;
vina se dobi do 600 l; in
ves drugi zaslužek prost, ter
znaša brez vina gotovo 1200 K.
Lahko opravlja tudi posel
posojilniškega tajnika. Proš-
nje na cerkveno predstej-
ništvo do 1. marca. 146

Agitirajte za Slovenski Gospodar!

Mlekarja 145
Švajcra
zaupljivega in marljive-
ga z dobrimi izpričevali
iščem. Prednost imajo
neoženjeni. Nastop ta-
koj. Oferte poslati z
označenjem plače na:
Centralna mljekarna
V. Mokrovič
Zagreb, Berislavičeva ul. 16.

s Zavod s
Rodna Gruda
v Celju

posreduje nakup in
prodajo nepremič-
nin (posestev, hiš itd.)
Opišite predmet, na-
vedite pogoje in ceno!

129

Mariborska električno instalacijska tvornička družba z. o. z.
MARIBOR, Gosposka ulica 8
„MELISTROJA“

Elektro-motori, dinamo, transformatorji, električne svetilne in gonilne
naprave v zvezi z elektrarno Fal za tvornice, tovarne, kleti in stano-
vanja. Krajinsko omrežje za občine. 133

ZASTOPSTVO akcijske družbe z. o. z. BROVN-BOVERI.
Inženirski ogled in projekti za občinstvo na razpolago.
Električni material, svetilke, žarnice.
Telefon št. 167. Brzojavni naslov: Melistroja, Maribor.

Slovenci širite naše liste!

Telefon 113 **Trgovina** Telefon 113

tiskarne sv. Cirila

v Mariboru
Koroška cesta št. 5

priporoča
papir in pisma
za pisarne in trgov-
ce; ovitni papir, zavit-
ke, pisarniške in šolske
potrebščine, rožne vence, po-
dobice, zvezke itd. Na izbiro ima
molitvenike v raznih vezavah
kakor: Bogumila, Rajski glasovi,
Duhovni zaklad, Marija varhinja
nedolžnosti, Češčena Marija,
Sv. Ura, Gospod usliši mojo
molitev, Sv. Opravilo,
Na Kalvarijo, Ma-
rija, Žalostna
mati itd.

Cene zmerne Postrežba točna

Zopet 108
ogromno pošiljatev manufakture
naravnost iz inozemstva je prejela
tvrtka R. Stermecki v Celju in
sicer volne, čerjra, tiskana, eta-
mina, batista za ženske obleke,
suknja kamgarna in hlačovine za
moške obleke, belega in pisanega
platna za perilo, kmeta, cvilha, rob-
cer, svile in še mnogo raznega
drugega blaga, katero se prodaja
zaradi nakupa v velikanskim mno-
žinah po čudovito nizkih cenah.
Razen tega vedno velika zaloga
lastnega izdelka sraje, predpasni-
kov, bluz, kril, ženskih, moških fantovskih oblek po ze-
lo nizkih cenah. Čevlji, ženski, moški in otroški vedno v
velikanski zbir, pristno ročno delo od lastnih čevljarjev.
Ilustrovani cenik zastoji! Na debelo samo v I. nadst.
Veletrgovina **R. Stermecki, Celje št. 300, Slov.**
raspošiljalna

Potrebujete trpežne
čevlje!

Potem si oglejte veliko zalogo pri
Jakobu Lah, Maribor, Glavni trg 2
tam dobite zanesljivo močne, vsakovrstne
čevlje, po najnižji ceni tako tudi galante-
rijsko blago, torbice za trg, potne košare itd. 44
Postrežba točna! Cene brez konkurence!

VABILO 147
na
redni občni zbor
Hranilnice in posojilnice v St. Janžu n. Drav. pol.
reg. zadr. z. n. z.

ki se vrši v nedeljo, dne 29. svečana 1920 ob
3. uri popoldne v posojilničnem prostoru.

DNEVNI RED:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru.
2. Poročilo načelstva in nadzorstva.
3. Odobritev rač. zaključka za leto 1919.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vrši se pol ure kasneje drug občni zbor na istem mestu in istim dnevnim redom, ki bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih združnikov.

Kirurg
Dr. Mirko Černič
primarij občne javne bolnice v Mariboru, bivši večletni operater na kirurški vsenčiliški kliniki prof. Hochenegga na Dunaju. ord. od pol 3.—4. (razven nedelj in praznikov).
Maribor, Magdalenski trg 9. I. 150

Zrdavnik 137
Dr. Ernest Ryzienski
se preseli iz Rač v Poljčane in ordinira tamkaj od 18. svečana naprej vsak dan.

Najnovejše!
Sv. Evangeliji in Dejanje apostolov
je knjiga, kakor je Slovenci dozdej še niso imeli. Obsiega vse evangelije in dejanje apostolov z razlago. Oblika molitvenika lična. Vezava prikupljiva. Cena s poštnino vred K 6'90. :: Naroči se v
tiskarni sv. Cirila v Mariboru.
Slovenci! Sežite po znameniti knjigi!

**SPODNJEŠTAJERSKA
LJUDSKA POSOJILNICA**

P. Z. Z. N. Z.

V MARIBORU, STOLNA ULICA 6

Obrestuje hramilne
vloge po 3 odstot.

Daje posojila pod ugodnimi
pogoji na vknjižbo, po-
roštvo in zastavo ::

Pojasnila daje vsak dan
od 8. do 12. ure dopoldne
in od 2. do 5. ure popoldne

Uradne ure vsak dan od 9. do 12. ure

Tečaj za obrtno risanje

na Zasebnem učnem zavodu Legat

Začetek 9. februarja 1920

Važno za obrtnike in rokodelce
vsake vrste zlasti pa za trgovce
Poučuje strokovni profesor. — Upisovanje in
pojasnila na Zasebnem učnem zavodu LEGAT
v Mariboru, Vetrinjska ul. 17, I. nadstr. od 11—12

Slovenci širite naše liste!

Zavarovanje

zoper škodo
po požaru

Edina slovenska zavarovalnica zoper škodo, po-
vzročeno po požaru je ljubljanska 1563

Vzajemna zavarovalnica.

Glavni zastop za naše obmejne kraje je v
Celju (Breg); v Mariboru daje pojasnila za-
stopstvo „Vzajemne“ v pisarni Augasse št. 10;
v Kamnici pri Mariboru pa v pisarni Posojilnice.
Jugoslovani, zavarujte se pri domači zavarovalnici.

Prva jugoslovanska koncesjoni-
ranaspecialna delavnica za popra-
vilo pisalnih strojev vsake vrste

Ivana LEGAT-a v Studencih pri Mariboru

Dolgoletni mehanik zasebnega učnega zav. Legat
Naročila prevzame Zasebni učni zavod LEGAT
v Mariboru, Vetrinjska ulica 17, I. nadstropje
Nova delavnica za popraviljanje pisalnih strojev

Ivan Hajny, zaloga poljedeljskih strojev v
Mariboru, Tegetthofova cesta št. 45 nasproti
glavnemu kolodvoru priporoča cenjenim posestni-
kom sledeče stroje, kateri se nahajajo v zalogi,
v nakup: vitle, mlatilnice, žitne čistilne mline,
sadne mline, stiskalnice, drobilne mline, trav-
niške brane, izvrstno pocinkane brzoparilnice v
velikosti 50 do 160 litrov.

Nadalje priporočam stalne in prevozne motorje,
čistilne mlatilnice in druge potrebščine. Ker se
mora s tem računati, da bodo cene zopet po-
skočile, bi bilo v lastnem interesu vsakega po-
sestnika, da si nabavi prej ko mogoče stroje,
katere potrebuje za prihodnje leto. — Preskrbim
tudi slamorezišne nože po dnevni ceni. Postrežba
točna. Na dopise se takoj odgovorja. 526

TVORNICA POHIŠTVA IN MIZARSTVO

Peter Hochnegger in drugovi, Maribor

Koroška cesta št. 46 in 53

priporočajo svojo zalogo pohištva iz trdega
in mehkega lesa, kakor tudi vsa v to stroko
spadajoča mizarska dela, po tvoraiških cenah.

**Zimnata, kakor tudi prvovrstna
svilnata mlinska sita**

(pajtli) iz Švice za moko vseh vrst se dobe v trgov.

Avgust Čadej, Ljubljana,

Kolodvorska ulica št. 35, nasproti „stare Tišlerjeve
gostilne“ 35

„IDEAL“

Fran Josipa cesta 9 Maribor Vetrinjska ulica 16

Pralnica, Svetlolikalnica

Čistilnica

za ženske in moške obleke. Vodstvo odlikovano na raz-
stavi v Parizu 1914.

Raznašalec

za naše liste se sprejmejo proti do-
bremu zaslužku. Cirilova tiskarna.

TISKARNA SV. CIRILA V MARIBORU.

KOROŠKA CESTA ST. 5

priporoča raznovrstne tiskovine za žup-
nijske, občinske, šolske in posojilniške
urade, vizitnice, lepake, letake, vabila,
račune, zavitke, poročne kartice - sploh
vse v tiskarsko obrt spadajočo delo.

CENE ZMERNE!!!!

POSTREŽBA TOČNA!